

Calculatoare Numerice

– Cursul 11 –

Banda de asamblare

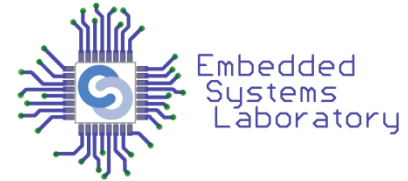
Facultatea de Automatică și Calculatoare
Universitatea Politehnica București

Comic of the day

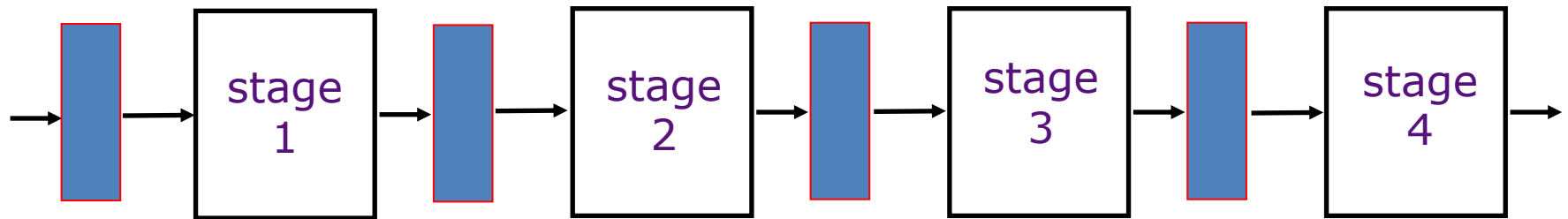
<http://xkcd.com/619/>

Din cursurile anterioare

- Microcodificarea a devenit din ce în ce mai puțin folosită pe măsură ce diferențele de performanță dintre RAM și ROM s-au micșorat
- Seturile complexe de instrucțiuni sunt dificil de executat în pipeline, așa că este foarte dificil să mărești performanța odată cu creșterea numărului de porți per procesor.
- ISA RISC Load-Store proiectate pentru eficiență maximă și execuție pipeline
  - Foarte similar cu microcod verticalizat
  - Inspirat de mașinile Cray (vom vorbi despre ele mai târziu)
- Legea de fier a performanței descrie destul de eficient spațiul de lucru
  - Echilibru între instrucțiuni/program, cicli/instrucțiune și timp/ciclu

O bandă de asamblare ideală

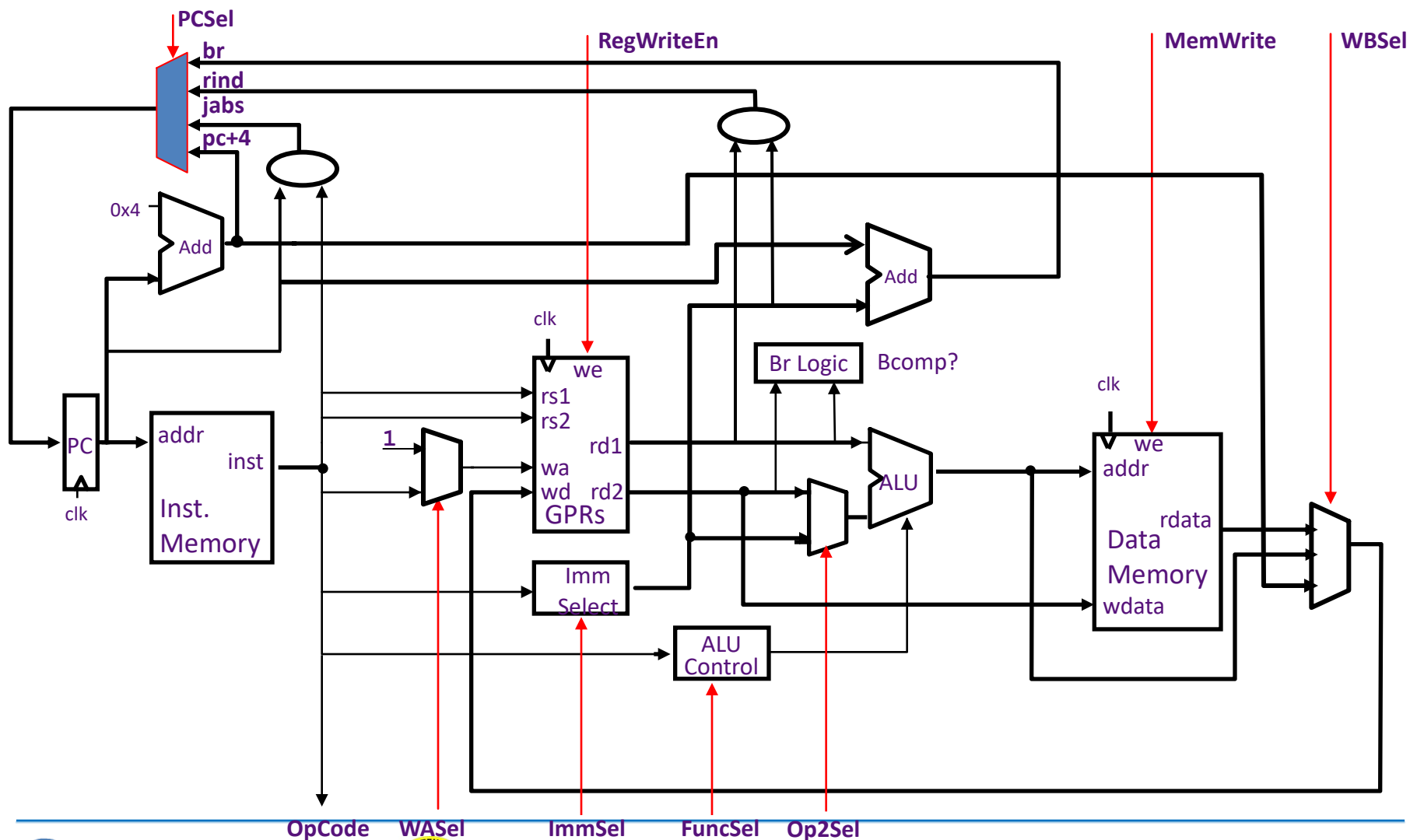

- Toate obiectele trec prin același niveluri
- Fără resurse partajate între oricare două niveluri
- Întârzierea de propagare prin toate etapele benzii de asamblare este egală
- Planificarea intrării unui obiect în pipeline nu este afectată de obiectele din alte etape

Aceste condiții sunt valabile pentru liniile de asamblare industriale, dar instrucțiunile depind unele de celalalte!

- Pentru a implementa RISC-V în bandă de asamblare:
- Întâi construim RISC-V fără pipeline cu $CPI=1$
- Pe urmă, adaugăm registre pentru pipeline pentru a reduce timpul de execuție, menținând $CPI=1$

Cursul anterior: implementare fără bandă de asamblare pentru RISC-V

Cursul anterior: Tabela de semnale pentru unitatea de control a RISC-V

Opcode	ImmSel	Op2Sel	FuncSel	MemWr	RFWen	WBSel	WASel	PCSel
ALU	*	Reg	Func	no	yes	ALU	rd	pc+4
ALUi	IType ₁₂	Imm	Op	no	yes	ALU	rd	pc+4
LW	IType ₁₂	Imm	+	no	yes	Mem	rd	pc+4
SW	BsType ₁₂	Imm	+	yes	no	*	*	pc+4
BEQ _{true}	BrType ₁₂	*	*	no	no	*	*	br
BEQ _{false}	BrType ₁₂	*	*	no	no	*	*	pc+4
J	*	*	*	no	no	*	*	jabs
JAL	*	*	*	no	yes	PC	X1	jabs
JALR	*	*	*	no	yes	PC	rd	rind

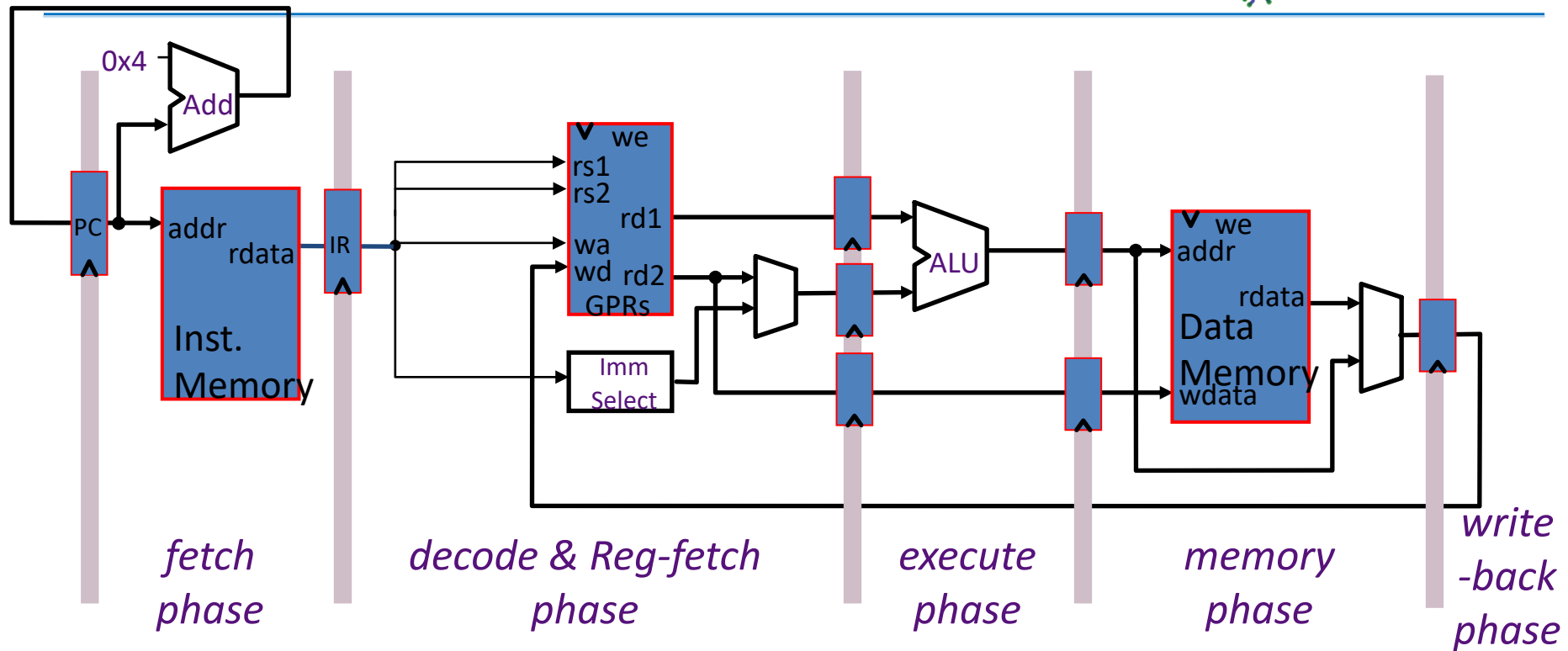
Op2Sel= Reg / Imm
WASel = rd / X1

WBSel = ALU / Mem / PC
PCSel = pc+4 / br / rind / jabs

Magistrală în bandă de asamblare

Perioada ceasului poate fi redusă prin împărțirea execuției unei instrucțiuni în mai multe etape

$$t_C > \max \{t_{IM}, t_{RF}, t_{ALU}, t_{DM}, t_{RW}\} (= t_{DM} \text{ probabil})$$

Cu toate acestea, CPI va crește dacă instrucțiunile nu sunt executate în pipeline

“Legea de fier” a performanței procesoarelor

$$\frac{\text{Time Program}}{\text{Program}} = \frac{\text{Instructions Program}}{\text{Program}} * \frac{\text{Cycles Instruction}}{\text{Instruction}} * \frac{\text{Time Cycle}}{\text{Cycle}}$$

- Instructions per program depinde de codul sursă, compilator și ISA
- Cycles per instructions (CPI) depinde de ISA și μ arhitectură
- Time per cycle depinde de μ arhitectură și tehnologia de bază în care e implementat procesorul

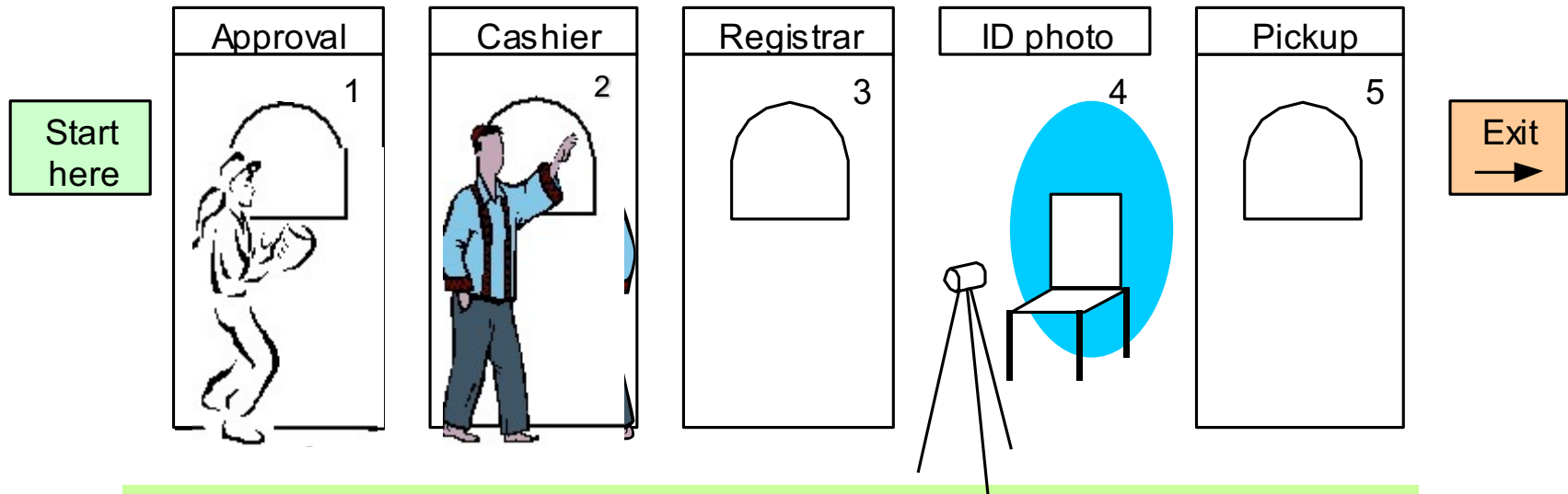
Microarhitectură	CPI	cycle time
Microcodificată	>1	short
Single-cycle unpipelined	1	long
Pipelined	1	short

Concepte de pipelining

Strategii pentru îmbunătățirea performanței

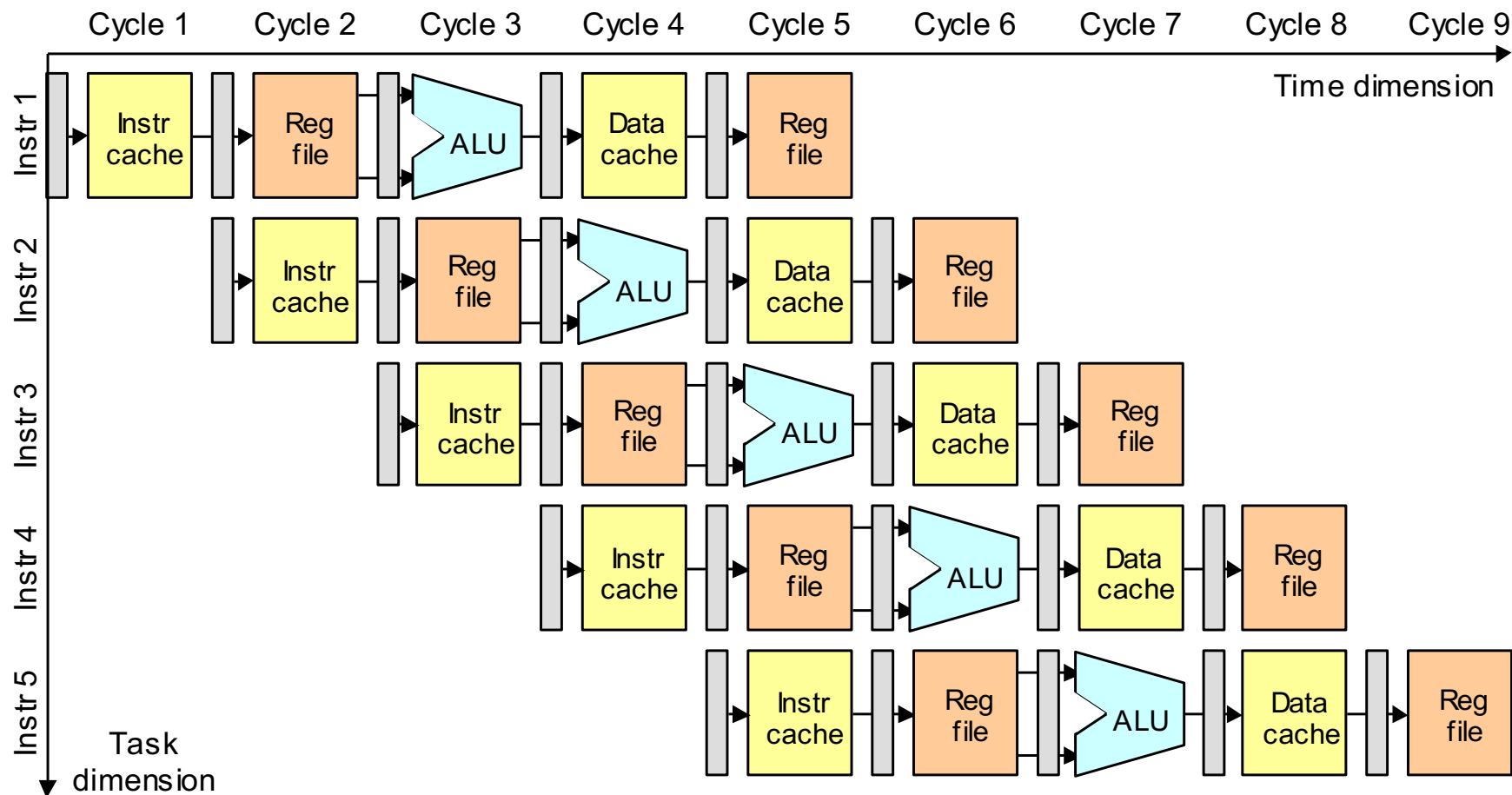
1 – Folosim căi de date independente care acceptă citirea mai multor instrucțiuni în paralel: *multiple-instruction-issue* sau *superscalar*

2 – Suprapunem execuția diferitelor instrucțiuni prin pornirea următoarei instrucțiuni înainte de terminarea celei în curs de execuție: *(super)pipelined*

Banda de asamblare aplicată unui proces de înregistrare persoane

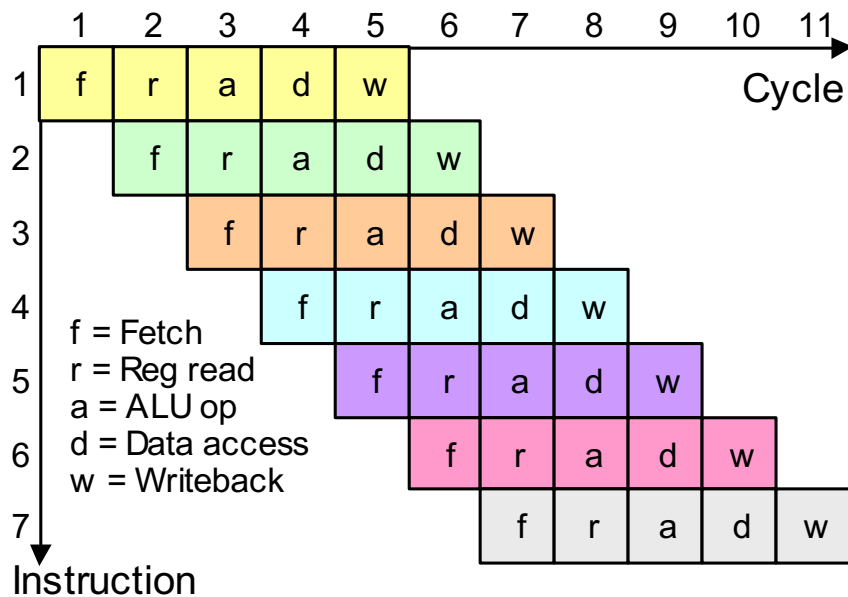
Execuția instrucțiunilor în banda de asamblare

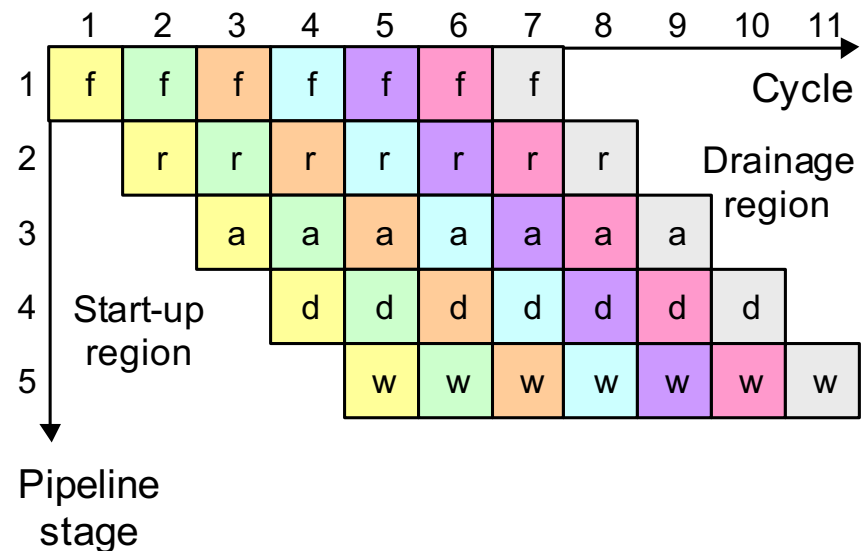
Exemplu de execuție în b.a. pentru un procesor general

Reprezentări alternative ale benzii de asamblare

O bandă de asamblare poate să execute de obicei o instrucțiune pe front de ceas. IPS este dictată de frecvența ceasului sistemului.

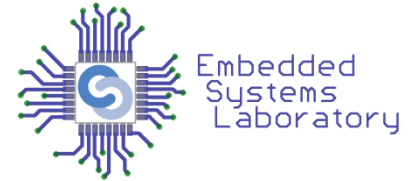
(a) Task-time diagram

(b) Space-time diagram

Două reprezentări grafice abstracte a unei benzi de asamblare în cinci etape ce execută șapte instrucțiuni.

Exemplu de b.a. într-un fotocopiator

Un fotocopiator cu o tavă de x foi de hârtie copiază prima foaie în 4s și apoi celelalte foi în câte 1s. Calea pentru copiator este o b.a. în 4 etape, în care fiecare etapă are o latență de 1s. Prima pagină trece prin toate cele 4 etape ale b.a. Și iese după 4s. Fiecare pagină următoare iese la 1s după anterioară. Cum variază productivitatea copiatorului în funcție de x , presupunând că încărcarea și descărcarea copiatorului durează 15s.

Soluție

Fiecare teanc de x foi este copiat în $15 + 4 + (x - 1) = 18 + x$ secunde.

Un copiator fără b.a. necesită $4x$ secunde ca să copieze x foi.

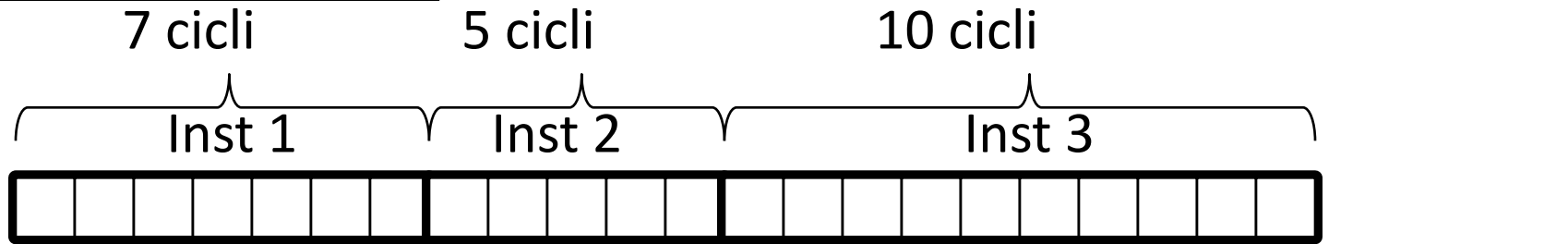
Pentru $x > 6$, versiunea cu b.a. are o performanță mai bună.

Dacă $x = 50$, îmbunătățirea de performanță este

$$(4 \times 50) / (18 + 50) = 2.94.$$

Exemple CPI

Mașină cu microcod

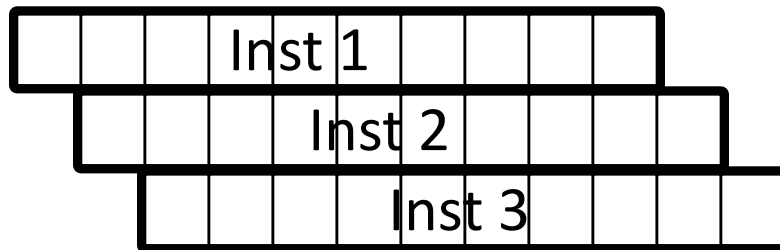
3 instrucțiuni, 22 cicli, $CPI=7.33$

Mașină fără pipeline

3 instrucțiuni, 3 cicli, $CPI=1$

Mașină cu pipeline

3 instrucțiuni, 3 cicli, $CPI=1$

5 niveluri de pipeline $CPI=5!!!$

- Memorie mică dar foarte rapidă (cache) susținută de o memorie lentă dar semnificativ mai mare
- UAL rapid (cel puțin pentru calcul pe întregi)
- Tabele de registre multiport (mai lente!)

Prin urmare, următoarea presupunere este rezonabilă

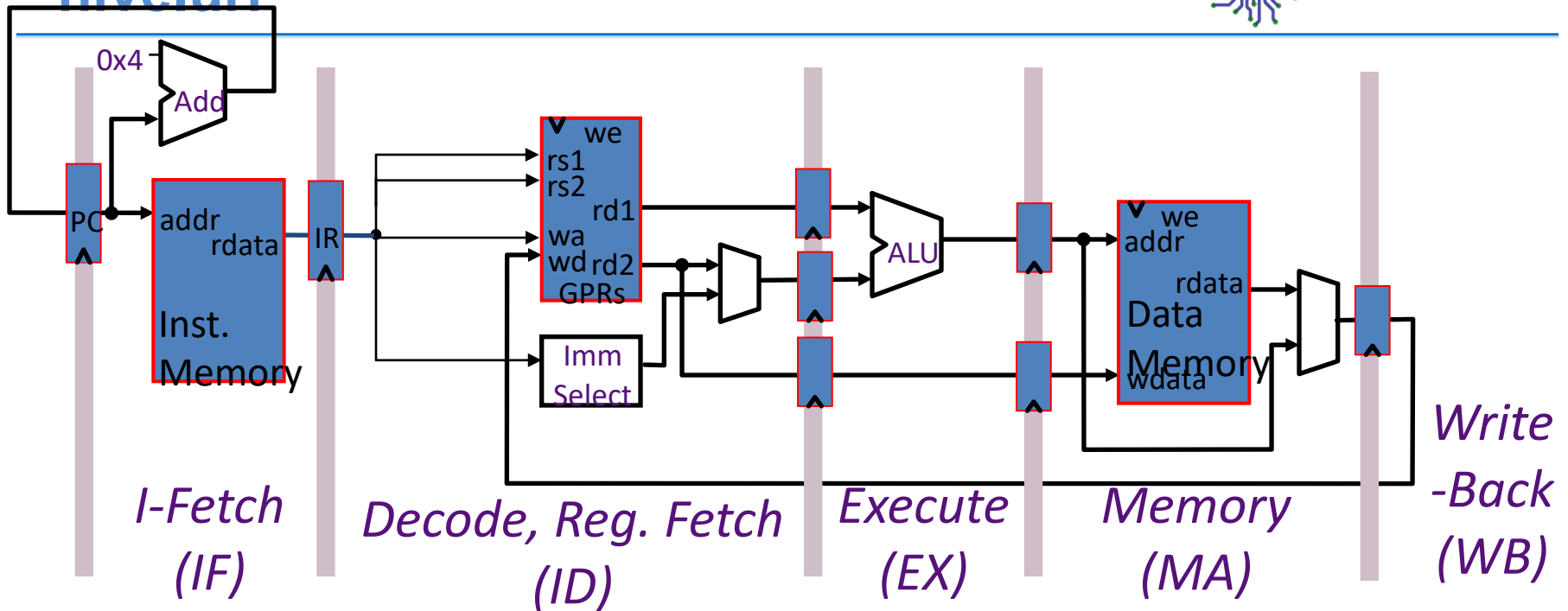
$$t_{IM} \approx t_{RF} \approx t_{ALU} \approx t_{DM} \approx t_{RW}$$

Vom proiecta o bandă de asamblare în 5 etape

- unele design-uri comerciale de procesor au peste 30 de etape pentru a face o singură adunare de întregi!

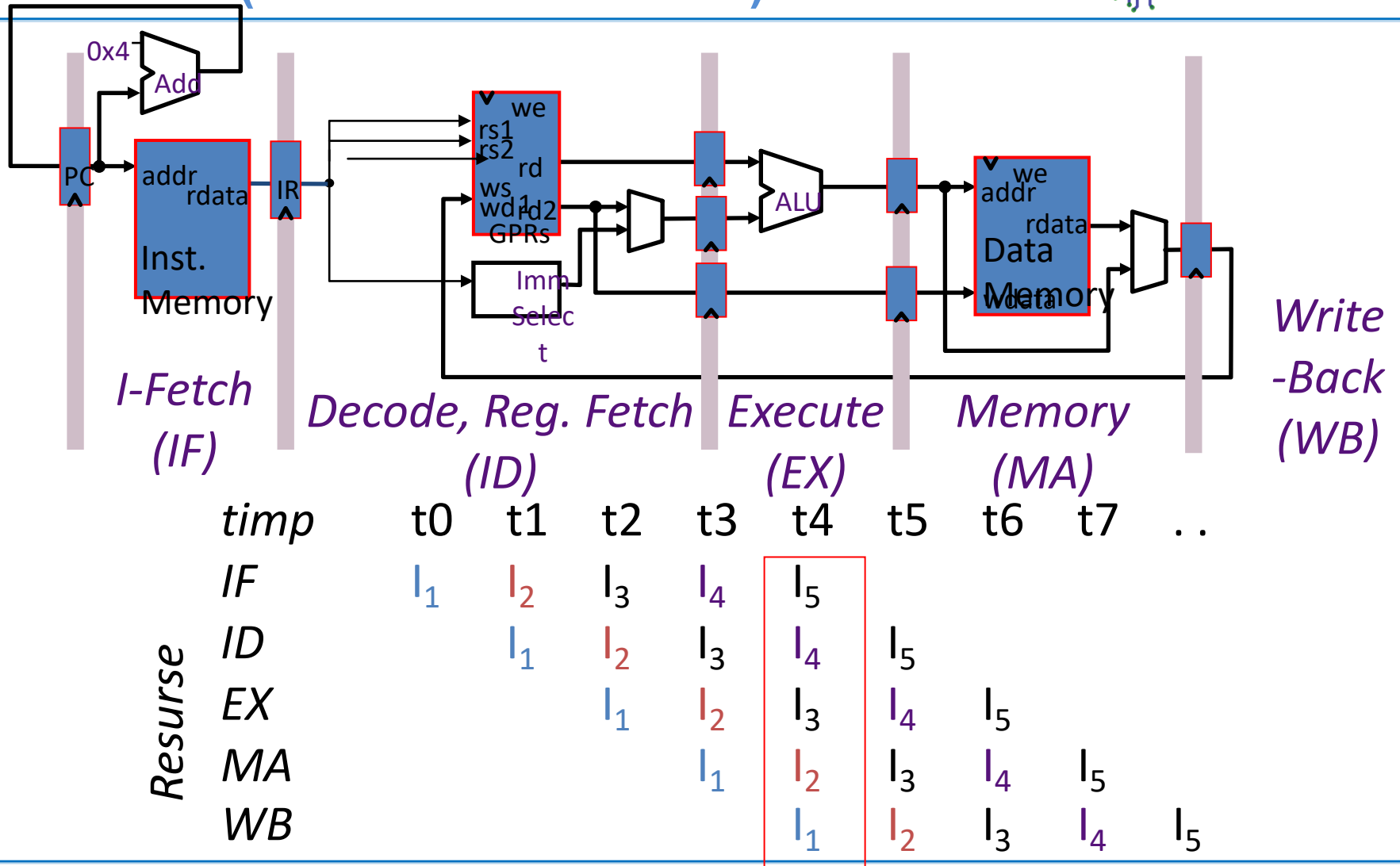

Execuție în bandă de asamblare cu 5 niveluri

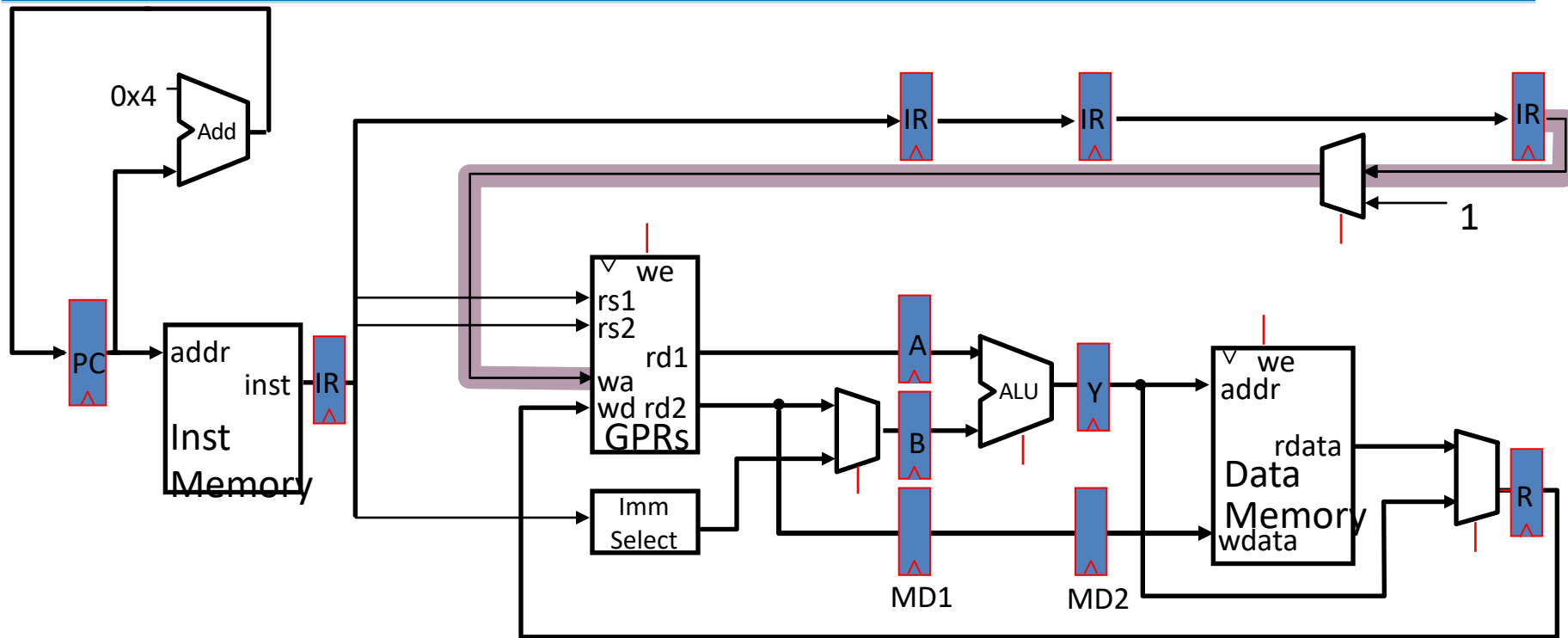

<i>timp</i>	t0	t1	t2	t3	t4	t5	t6	t7	....
instruction1	IF ₁	ID ₁	EX ₁	MA ₁	WB ₁				
instruction2		IF ₂	ID ₂	EX ₂	MA ₂	WB ₂			
instruction3			IF ₃	ID ₃	EX ₃	MA ₃	WB ₃		
instruction4				IF ₄	ID ₄	EX ₄	MA ₄	WB ₄	
instruction5					IF ₅	ID ₅	EX ₅	MA ₅	WB ₅

Execuție în bandă de asamblare cu 5 niveluri (folosirea resurselor)

Execuție în pipeline: Instrucțiuni UAL

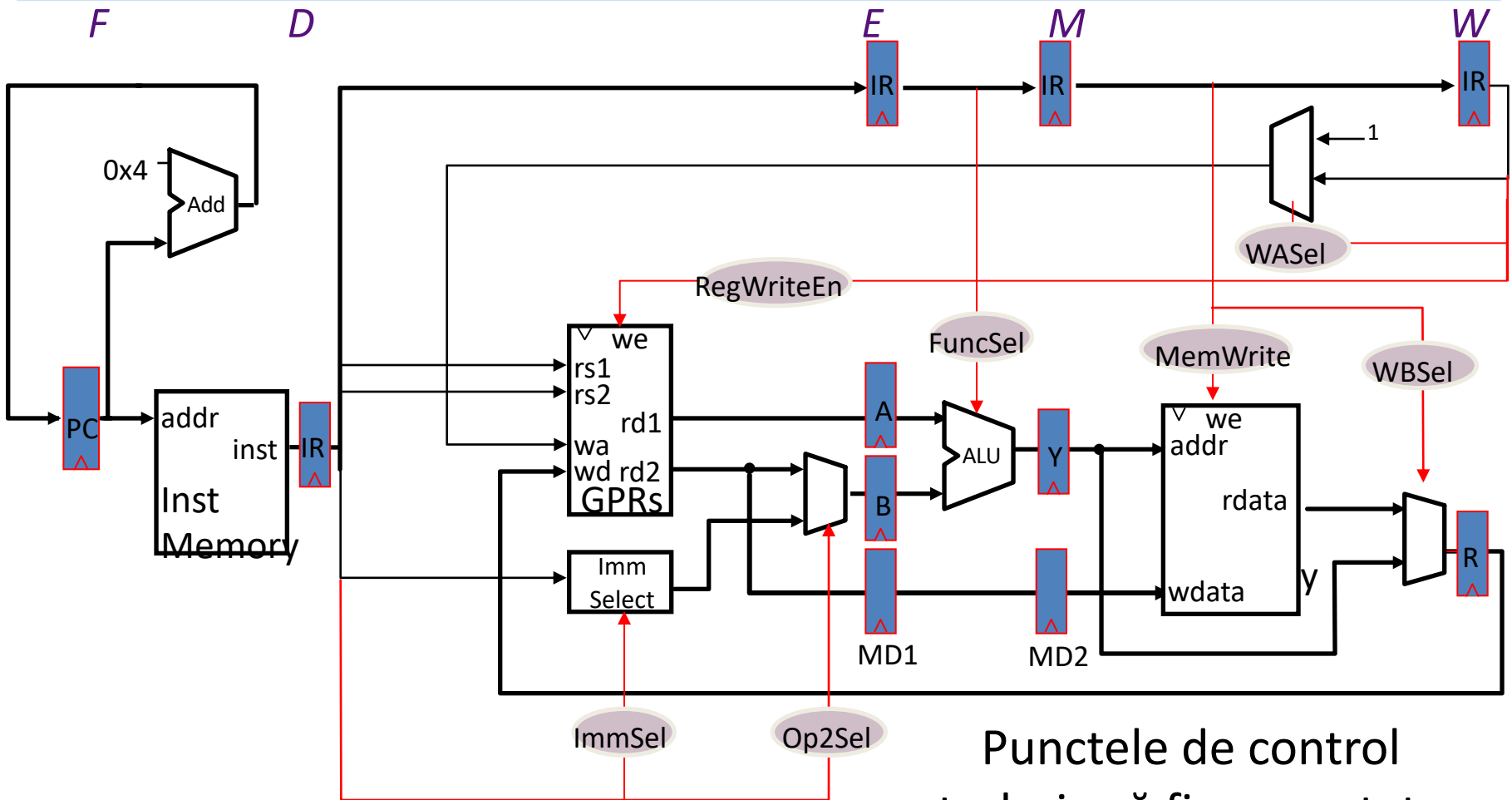
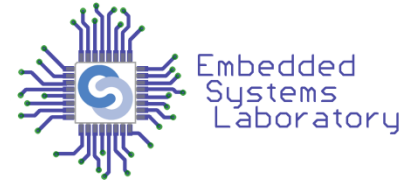

Nu e foarte corect!

Avem nevoie de un Instruction Reg (IR) pentru fiecare etapă

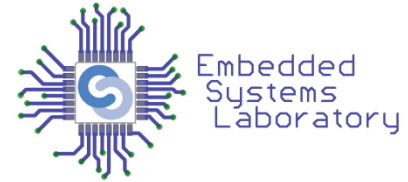
Magistrala în b.a. Pentru RISC-V

fără instrucțiuni de jump

Punctele de control
trebuie să fie conectate

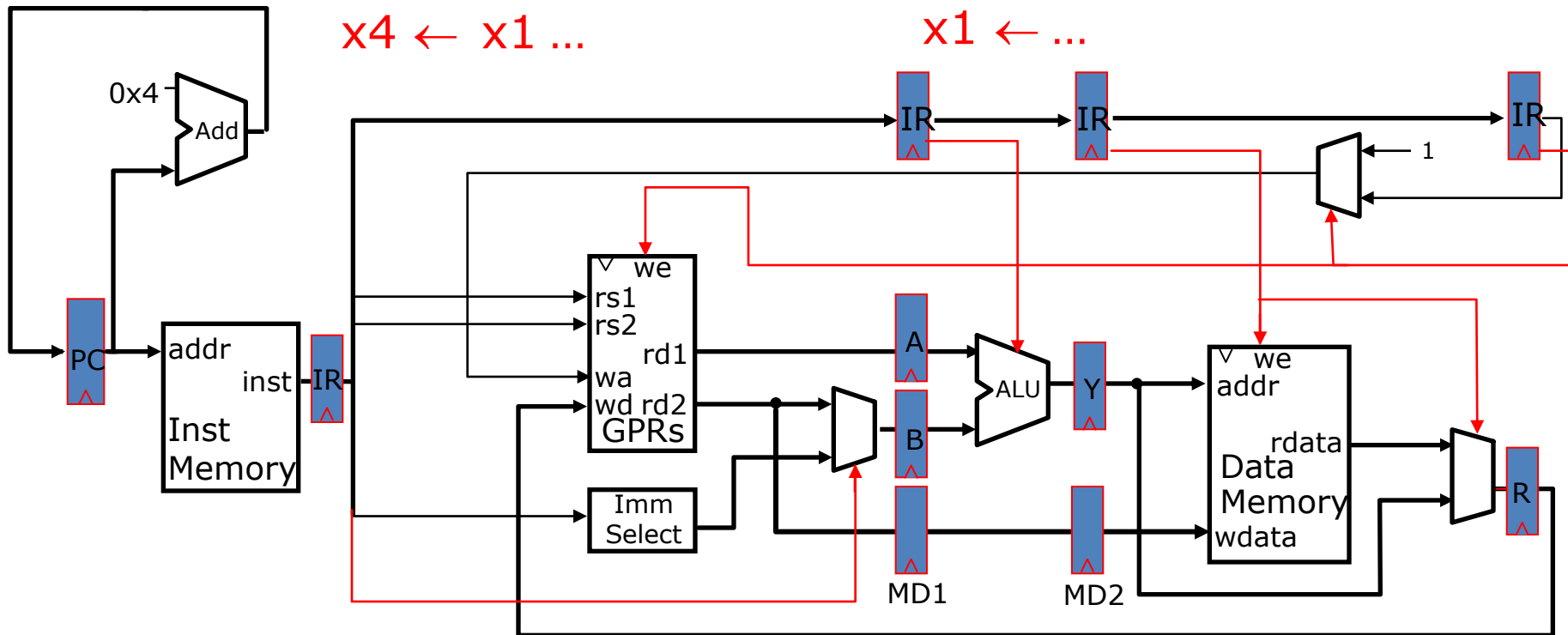
Instrucțiunile interacționează unele cu celalalte în pipeline

- O instrucțiune din b.a. Poate avea nevoie de o resursă folosită de altă instrucțiune din b.a.
→ *Hazard structural*
- O instrucțiune poate să depindă de rezultatul unei instrucțiuni anterioare
  - Dependența poate să fie pentru valoarea unei variabile
→ *hazard de date*
  - Dependența poate să fie pentru adresa următoarei instrucțiuni
→ *hazard de control (branch-uri, excepții)*

- Hazardele structurale apar atunci când două instrucțiuni necesită aceeași resursă hardware în același timp
  - Poate fi rezolvat în hardware prin oprirea execuției noii instrucțiuni până când instrucțiunea mai veche a eliberat resursa folosită
- Un hazard hardware structural poate fi întotdeauna evitat prin adăugarea de mai mult hardware în design
  - E.g., dacă două instrucțiuni au nevoie de acces la memorie în același timp, se poate soluționa prin folosirea unei memorii bi- sau multi-port
- Implementarea noastră în 5 etape nu are hazarde structurale de la bun început
  - Datorită RISC-V ISA, care a fost proiectată pentru execuția în b.a.

Hazarduri de date

$x4 \leftarrow x1 \dots$

$x1 \leftarrow \dots$

...

$x1 \leftarrow x0 + 10$

$x4 \leftarrow x1 + 17$

...

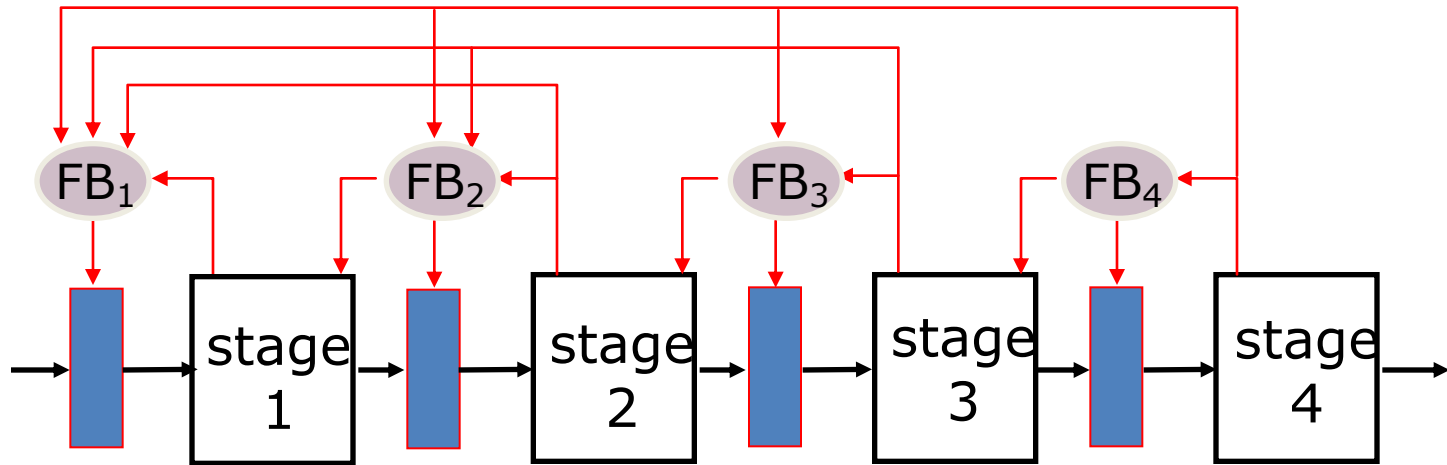
$x1$ este învechit. Oops!

Strategia 1:

*Aștept ca rezultatul să fie disponibil prin
"înghețarea" tuturor etapelor anterioare ale b.a.
→ **interlocking***

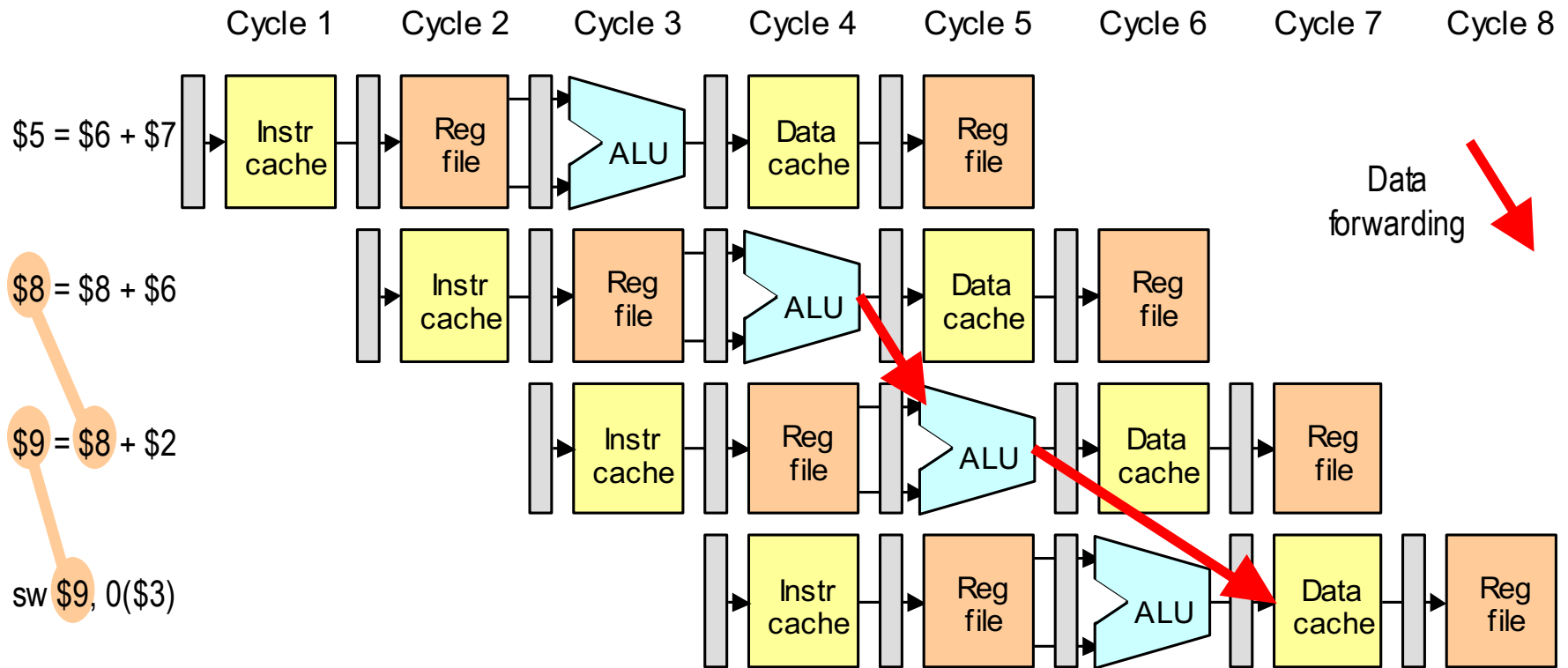
Feedback pentru soluționarea hazardurilor

- Etapele superioare furnizează informații legate de dependență stagiilor inferioare, care pot încetini sau opri instrucțiunile
- Controlul unei b.a. în acest fel funcționează dacă instrucțiunea de la nivelul $i+1$ poate să completeze execuția fără nici o interferență cu instrucțiunile din nivelele $1..i$ (altfel pot apare deadlock-uri)

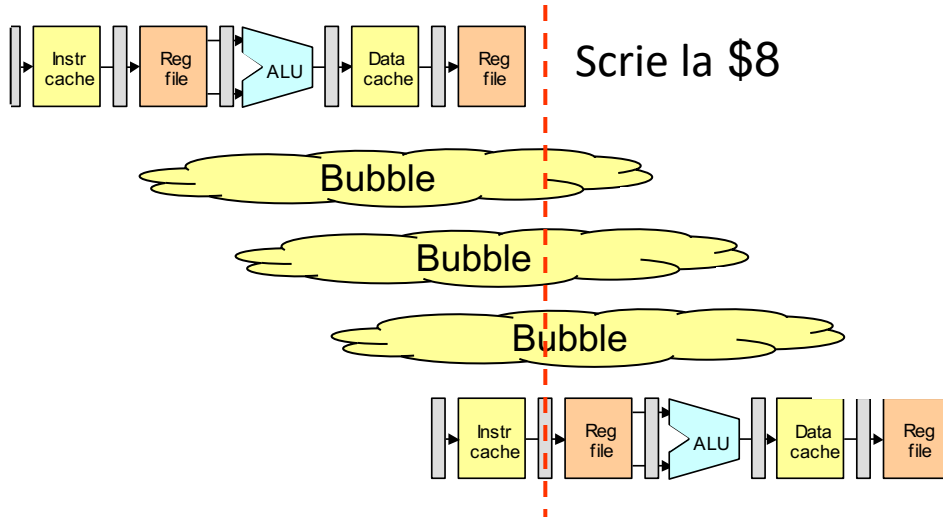
Hazarduri în b.a. Stalls & Bubbles

Generate din cauza dependențelor de date

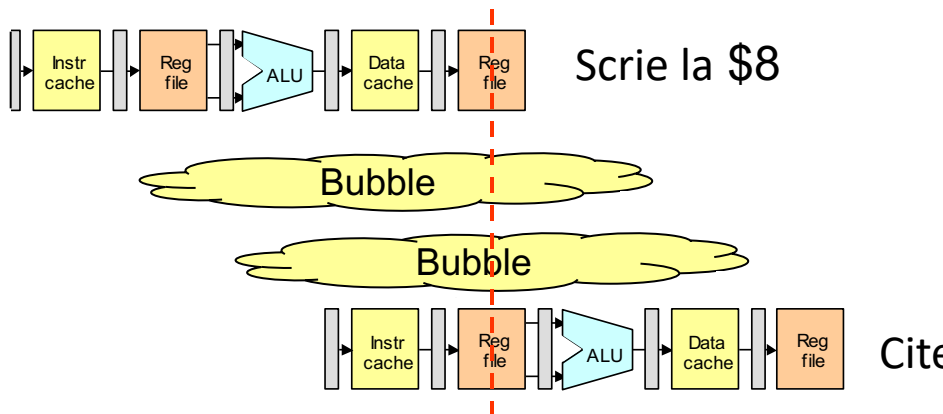

Dependență Read-After-Write și soluționarea ei prin data forwarding

Inserarea de bule într-o b.a.

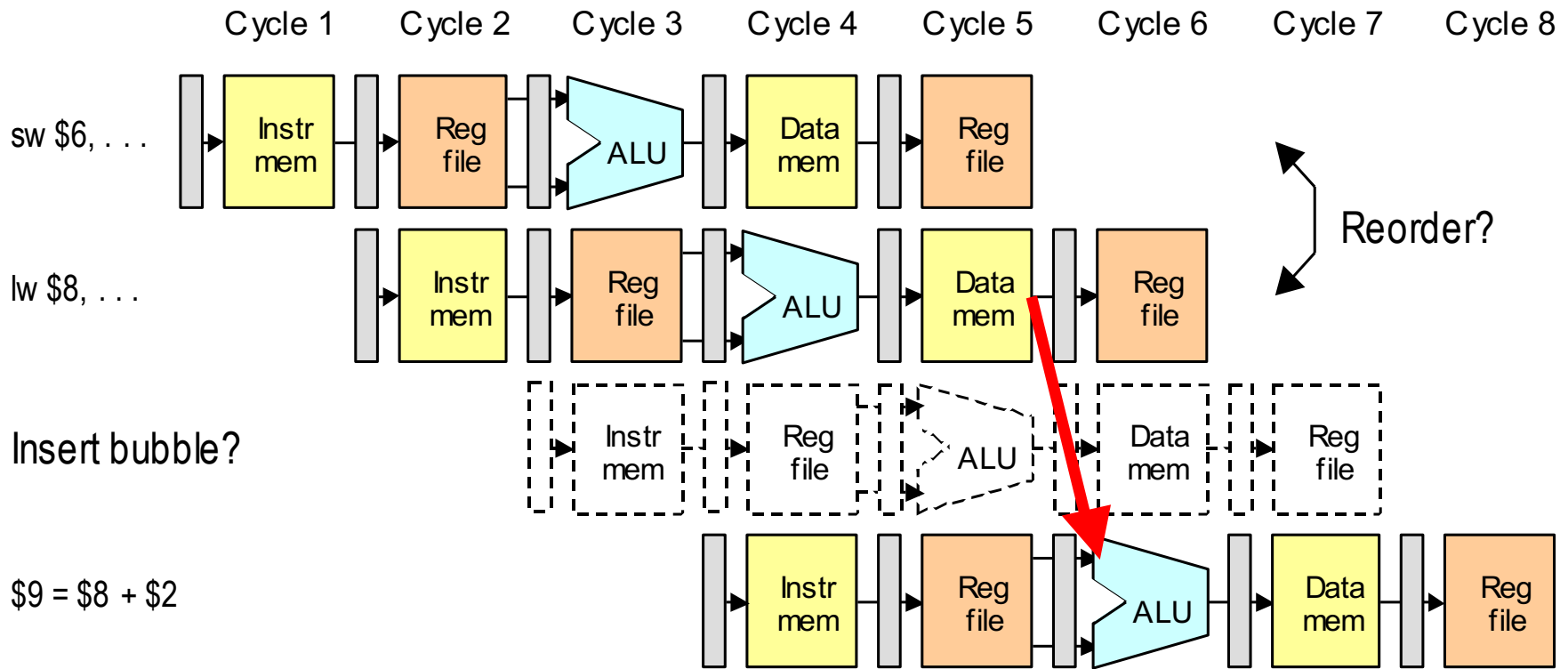

Fără data forwarding avem nevoie de aceste trei “bule” pentru a soluționa dependența read-after-write

Doar două bule dacă presupunem că un registru poate fi scris și citit într-un singur ciclu de ceas.

Al doilea tip de dependență de date

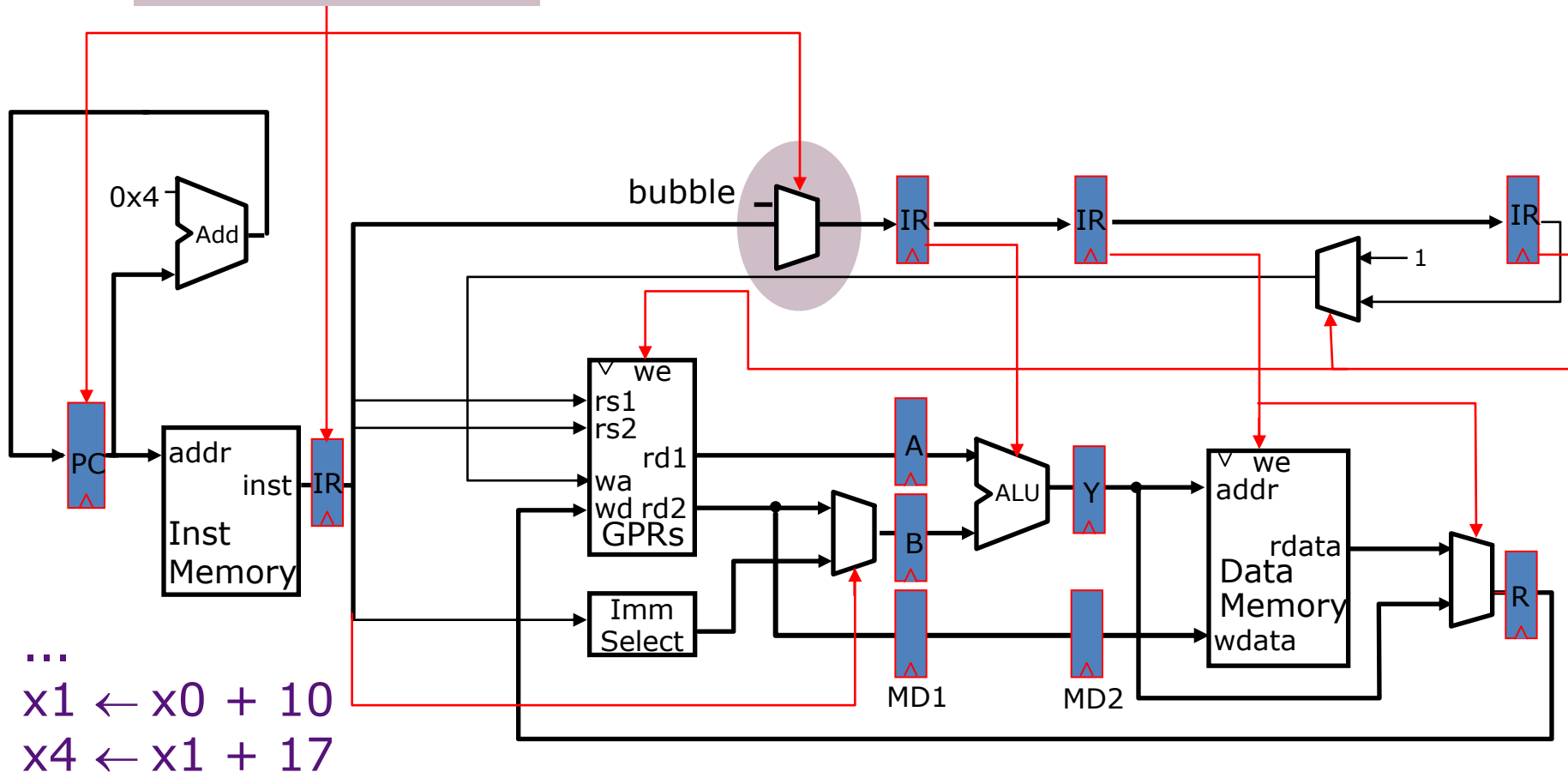

Fără data forwarding, este nevoie de trei (două) bule pentru a rezolva un conflict read-after-load.

Dependența Read-After-Load și soluționarea ei prin inserarea de bule și data forwarding

Interlocking pentru a rezolva hazardurile de date

Condiție de stall

Stalled Stages & Pipeline Bubbles

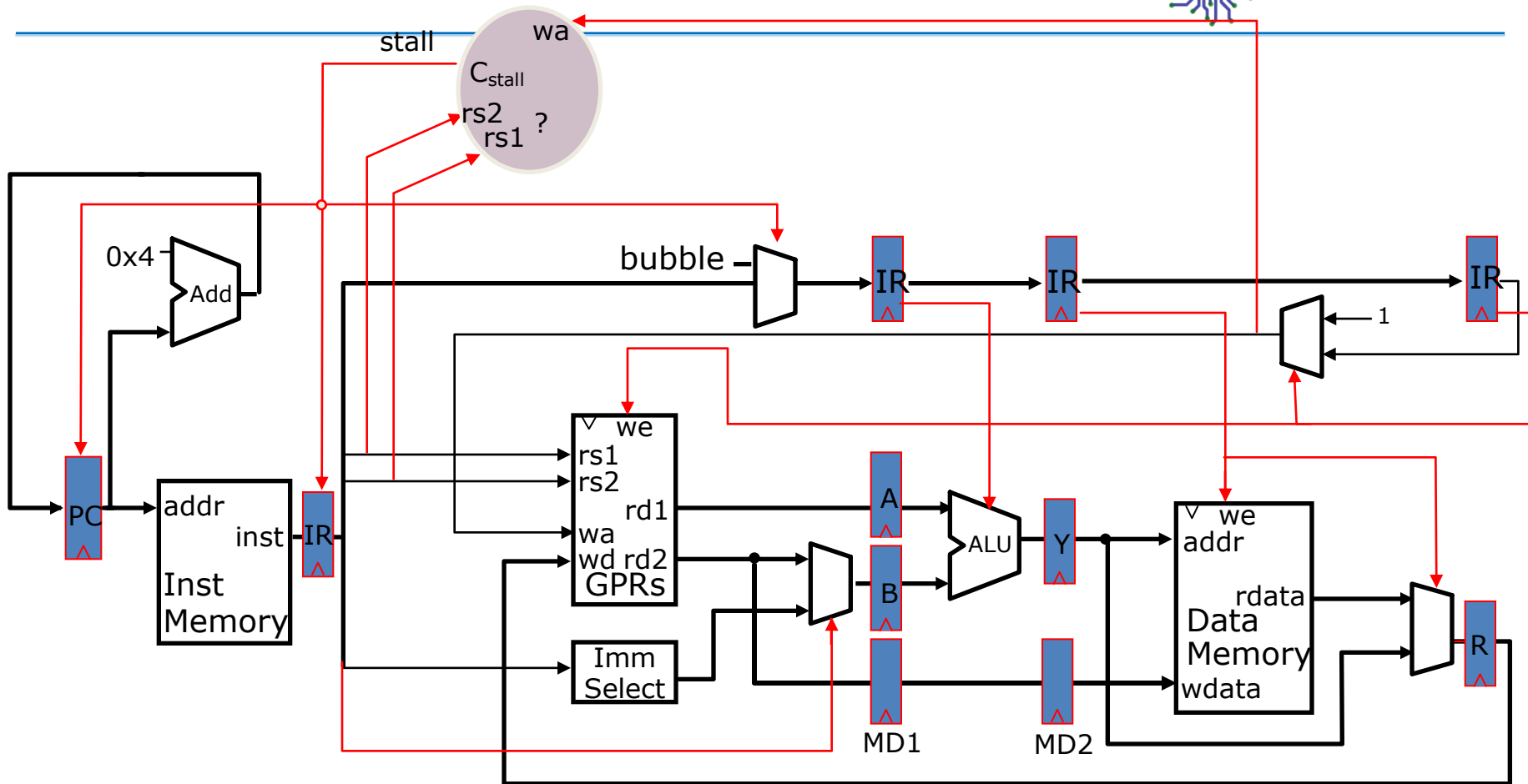
	<i>time</i>											
	t0	t1	t2	t3	t4	t5	t6	t7	...	...		
(I ₁) $x1 \leftarrow (x0) + 10$	IF ₁	ID ₁	EX ₁	MA ₁	WB ₁							
(I ₂) $x4 \leftarrow (x1) + 17$		IF ₂	ID ₂	ID ₂	ID ₂	ID ₂	EX ₂	MA ₂	WB ₂			
(I ₃)			IF ₃	IF ₃	IF ₃	IF ₃	ID ₃	EX ₃	MA ₃	WB ₃		
(I ₄)							IF ₄	ID ₄	EX ₄	MA ₄	WB ₄	
(I ₅)								IF ₅	ID ₅	EX ₅	MA ₅	WB ₅

stalled stages

	<i>time</i>											
	t0	t1	t2	t3	t4	t5	t6	t7	...	...		
IF	I ₁	I ₂	I ₃	I ₃	I ₃	I ₃	I ₄	I ₅				
ID		I ₁	I ₂	I ₂	I ₂	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅			
EX			I ₁	-	-	-	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅		
MA				I ₁	-	-	-	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	
WB					I ₁	-	-	-	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅

- ⇒ *pipeline bubble*

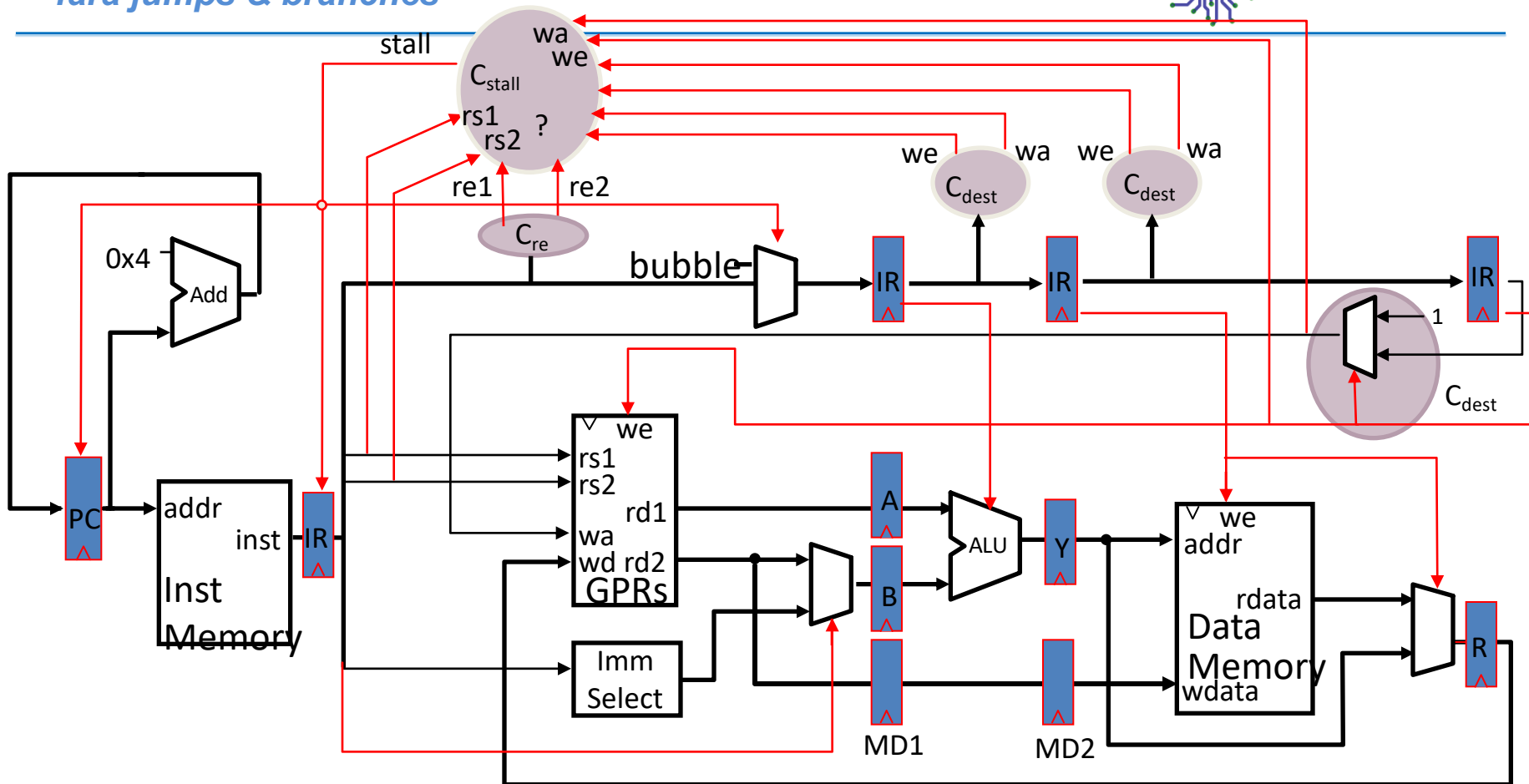
Logica de control pentru interlocking

Compară registrele sursă ale instrucțiunii din faza de *decode* cu registrul destinație al instrucțiunilor în *curs de execuție*

Logica de control pentru interlocking

fără jumps & branches

Trebuie să stagnăm întotdeauna când adresa unui rs este egală cu a unui rd?
nu orice instrucțiune scrie un registru -> we
nu orice instrucțiune citește un registru -> re

Registrele sursă și destinație

rd	rs1	rs2	func10	opcode	ALU
rd	rs1	Imm[11:0]	func3	opcode	ALUI/LW/JALR
Imm[11:7]	rs1	rs2	Imm[6:0]	func3	SW/Bcond
Jump offset[24:0]				opcode	

source(s)

destination

ALU	rd <- rs1 func10 rs2	rs1, rs2	rd
ALUI	rd <- rs1 op imm	rs1	rd
LW	rd <-M [rs1 + imm]	rs1	rd
SW	M [rs1 + imm] <- rs2	rs1, rs2	-
Bcond	rs1,rs2	rs1, rs2	-
	<i>true:</i> PC <- PC + imm		
	<i>false:</i> PC <- PC + 4		
J	PC <- PC + imm	-	-
JAL	x1 <- PC, PC <- PC + imm	-	x1
JALR	rd <- PC, PC <- rs1 + imm	rs1	rd

Determinarea semnalului de stall pentru b.a.

C_{dest}

$ws = Case\ opcode$

JAL $\rightarrow X1$

else $\rightarrow rd$

$we = Case\ opcode$

ALU, ALUi, LW, JALR $\rightarrow (ws \neq 0)$

JAL $\rightarrow on$

... $\rightarrow off$

C_{re}

$re1 = Case\ opcode$

ALU, ALUi,

LW, SW, Bcond,

JALR $\rightarrow on$

J, JAL $\rightarrow off$

$re2 = Case\ opcode$

ALU, SW, Bcond $\rightarrow on$

... $\rightarrow off$

C_{stall}

$$\begin{aligned}
 stall = & ((rs1_D = ws_E).we_E + \\
 & (rs1_D = ws_M).we_M + \\
 & (rs1_D = ws_W).we_W) \cdot re1_D + \\
 & ((rs2_D = ws_E).we_E + \\
 & (rs2_D = ws_M).we_M + \\
 & (rs2_D = ws_W).we_W) \cdot re2_D
 \end{aligned}$$

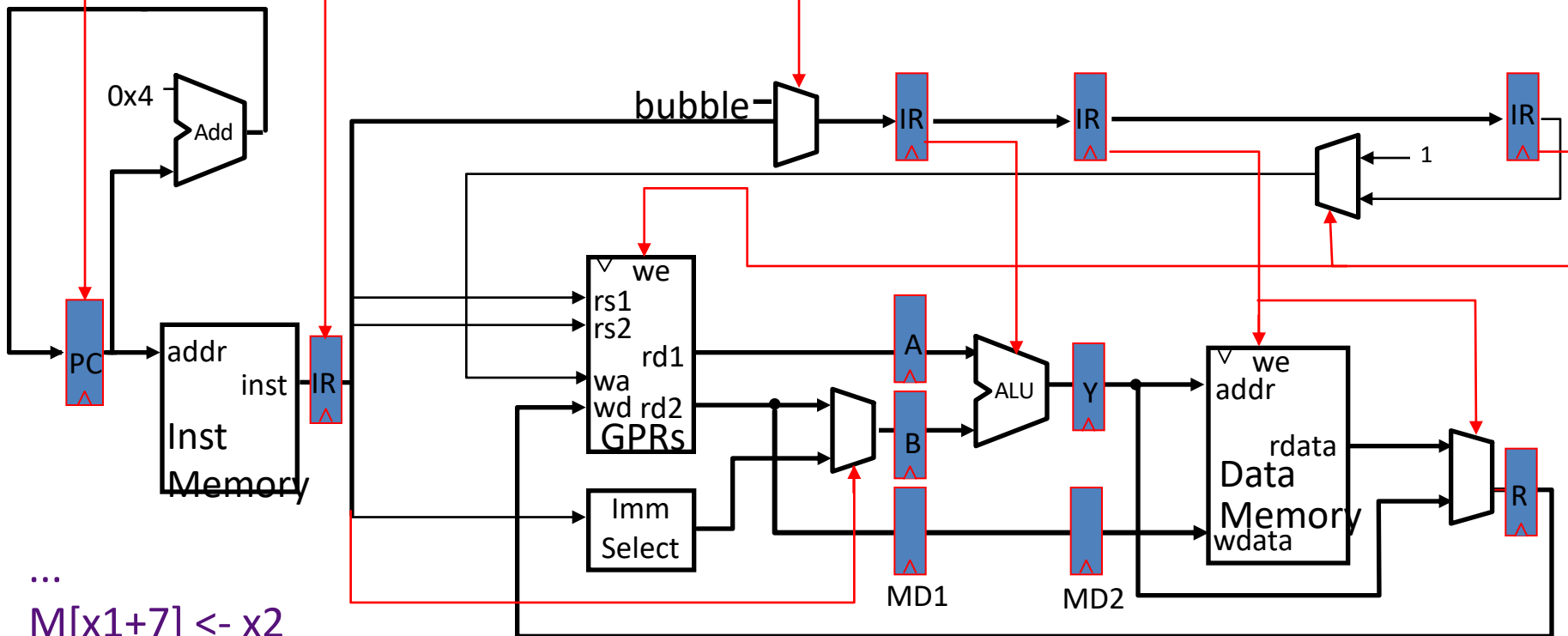
*This is not
the full story!*

Hazarduri determinate de instrucțiuni

Load & Store

Condiție de stall

Dar dacă
 $x1+7 = x3+5$?

...
 $M[x1+7] \leftarrow x2$
 $x4 \leftarrow M[x3+5]$
 ...

Este posibil vreun hazard de date în cadrul acestei secvențe de instrucțiuni?

Hazarde Load & Store

```
...  
M[x1+7] <- x2  
x4 <- M[x3+5]  
...
```

$x1+7 = x3+5 \rightarrow$ *hazard de date*

Cu toate acestea, hazardul este evitat pentru că sistemul de memorie face un write într-un singur ciclu de ceas!

Hazardurile Load/Store sunt câteodată soluționate în pipeline și câteodată în sistemul de memorii.

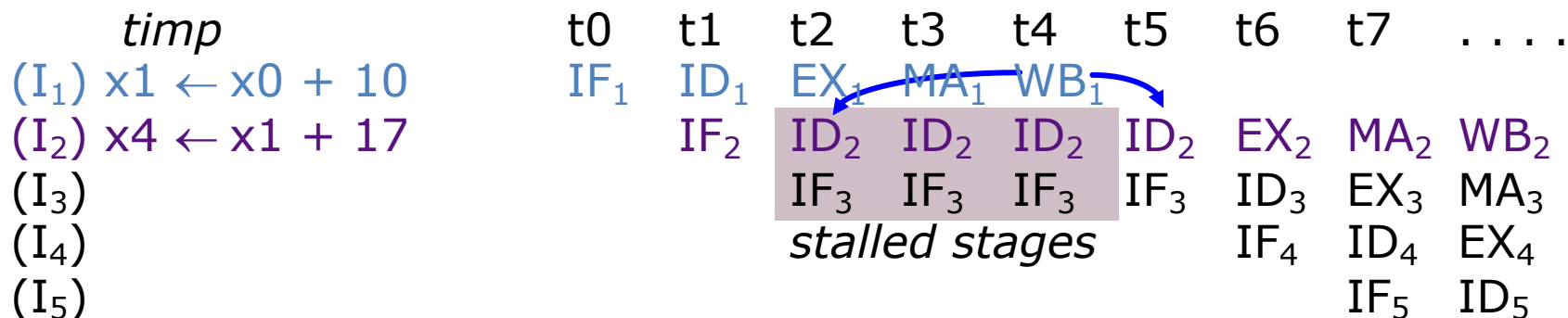
Vom vorbi mai multe despre asta în curs.

Strategia 2:

Rutează datele imediat ce ele sunt calculate către nivelurile inferioare din banda de asamblare

→ *bypass*

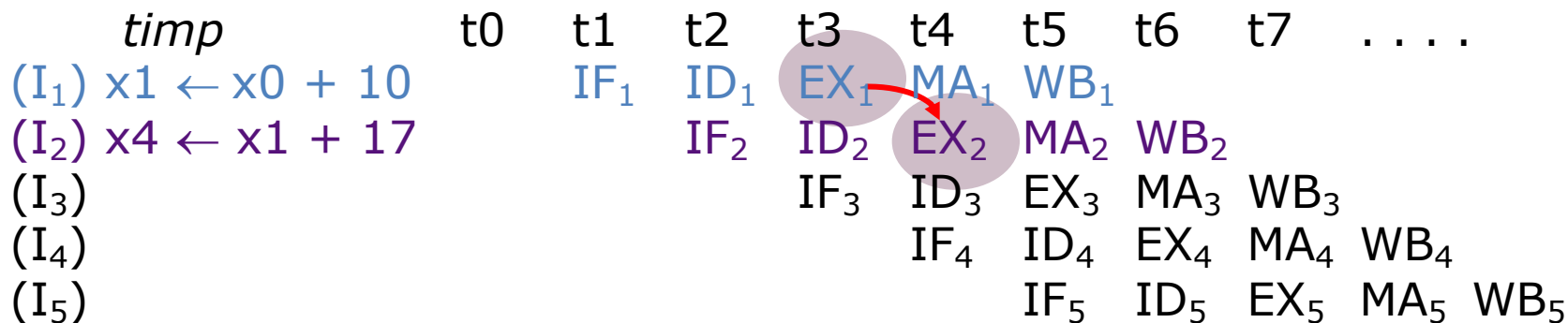
Bypassing

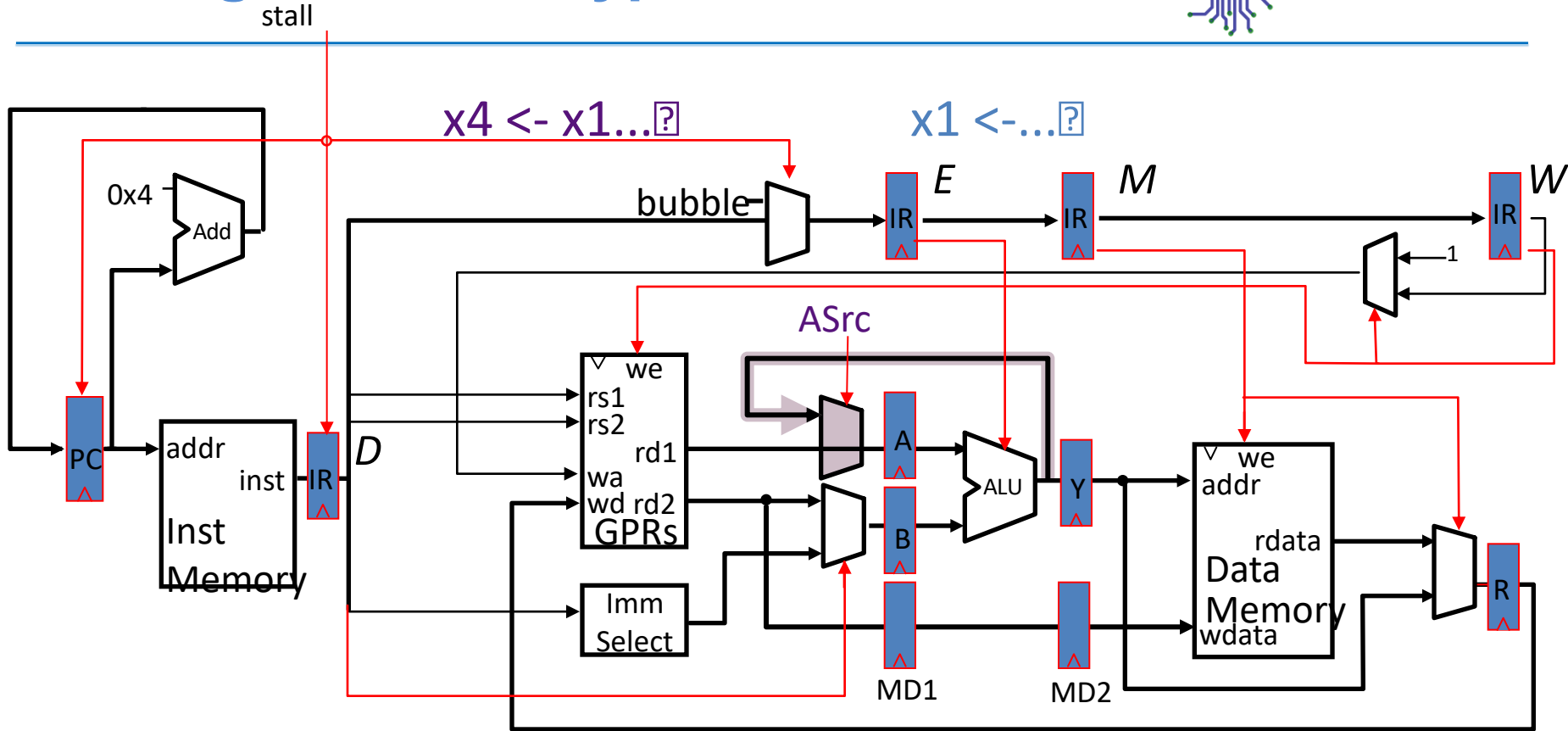
Fiecare *stall sau kill* introduce o bulă în banda de asamblare

$$\Rightarrow CPI > 1$$

O nouă cale de date, i.e., *un bypass*, poate aduce datele de la ieșirea UAL la intrarea acesteia

Adăugarea unui bypass

Când ajută acest bypass?

...

(I₁) $x1 \leftarrow x0 + 10$

(I₂) $x4 \leftarrow x1 + 17$

$x1 \leftarrow M[x0 + 10]$

$x4 \leftarrow x1 + 17$

JAL 500

$x4 \leftarrow x1 + 17$

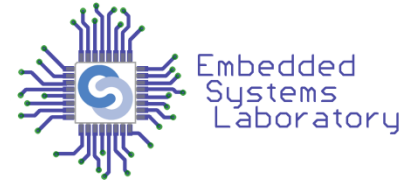
da

nu

nu

Semnalul de bypass

Derivarea semnalului din cel pentru Stall

$$\text{stall} = ((\cancel{rs1_D = ws_E}.we_E + (rs1_D = ws_M).we_M + (rs1_D = ws_W).we_W).re1_D + ((rs2_D = ws_E).we_E + (rs2_D = ws_M).we_M + (rs2_D = ws_W).we_W).re2_D)$$

$ws = \text{Case opcode}$

JAL ->X1

else ->rd

$we = \text{Case opcode}$

ALU, ALUi, LW, JALR ->(ws != 0)

JAL ->on

... ->off

$$ASrc = (rs1_D = ws_E).we_E.re1_D$$

Este corect?

Nu, pentru că doar instrucțiunile tip ALU și ALUi pot beneficia de un astfel de bypass

Împărțim we_E în două componente: we-bypass, we-stall

Semnalele Bypass și Stall

Împărțim we_E în două componente: we -bypass, we -stall

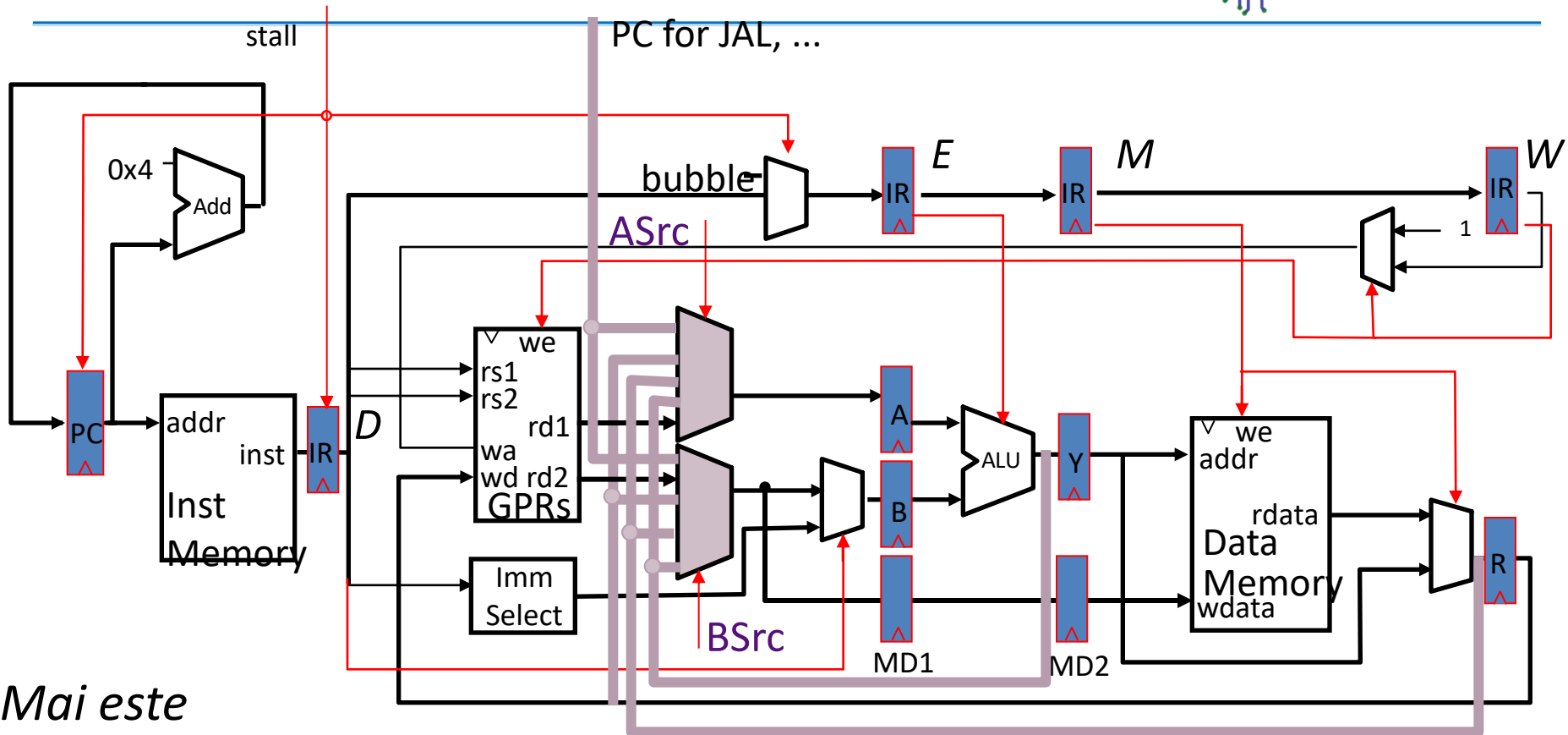
we -bypass_E = *Case opcode_E*
ALU, ALUi → ($ws \neq 0$)
... → off

we -stall_E = *Case opcode_E*
LW, JALR → ($ws \neq 0$)
JAL → on
... → off

ASrc = $(rs1_D = ws_E) \cdot we$ -bypass_E · re1_D

stall = $((rs1_D = ws_E) \cdot we$ -stall_E +
           $(rs1_D = ws_M) \cdot we_M + (rs1_D = ws_W) \cdot we_W) \cdot re1_D$
+ $((rs2_D = ws_E) \cdot we_E + (rs2_D = ws_M) \cdot we_M + (rs2_D = ws_W) \cdot we_W) \cdot re2_D$

Căi de date complet separate

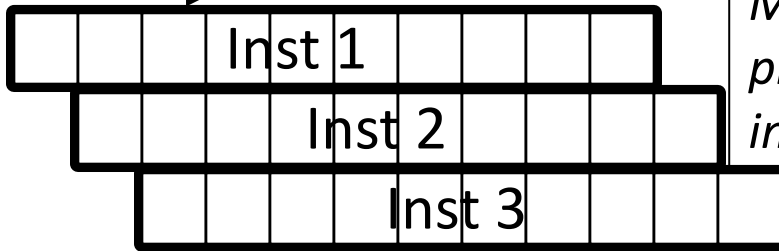

Mai este
nevoie de un
semnal de
stall ?

$$\text{stall} = (rs1_D = ws_E) \cdot (\text{opcode}_E = LW_E) \cdot (ws_E \neq 0) \cdot re1_D + (rs2_D = ws_E) \cdot (\text{opcode}_E = LW_E) \cdot (ws_E \neq 0) \cdot re2_D$$

Exemple de CPI pentru b.a.

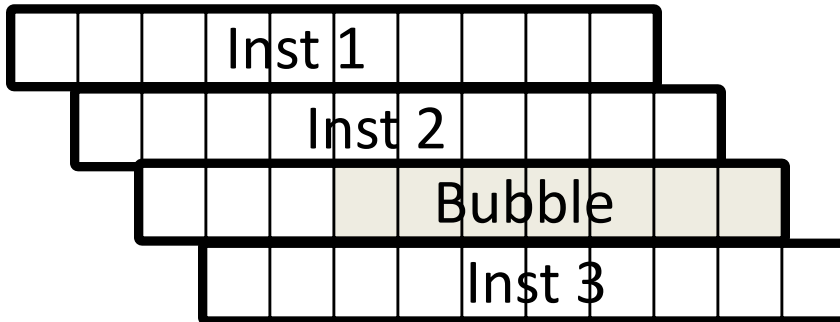
Timp →

Măsurăm din momentul în care termină prima instrucțiune până când ultima instrucțiune își incheie execuția.

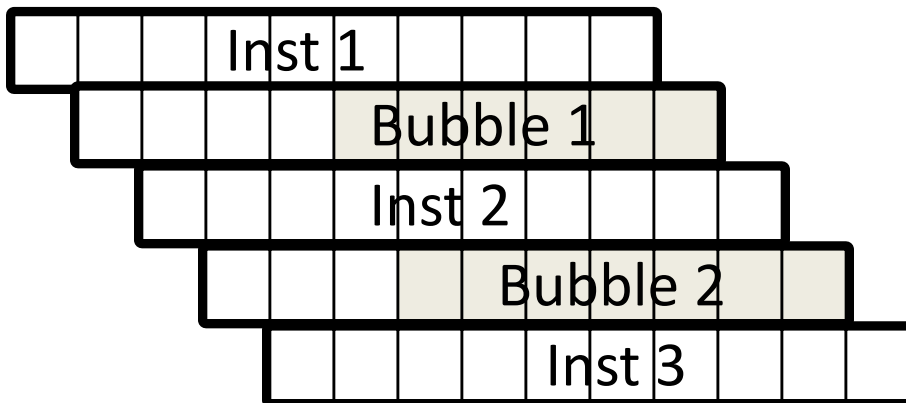
3 instrucțiuni termină în 3 cicluri

$$\text{CPI} = 3/3 = 1$$

3 instrucțiuni termină în 4 cicluri

$$\text{CPI} = 4/3 = 1.33$$

3 instrucțiuni termină în 5 cicluri

$$\text{CPI} = 5/3 = 1.67$$

Strategia 3: Speculează legat de dependență!

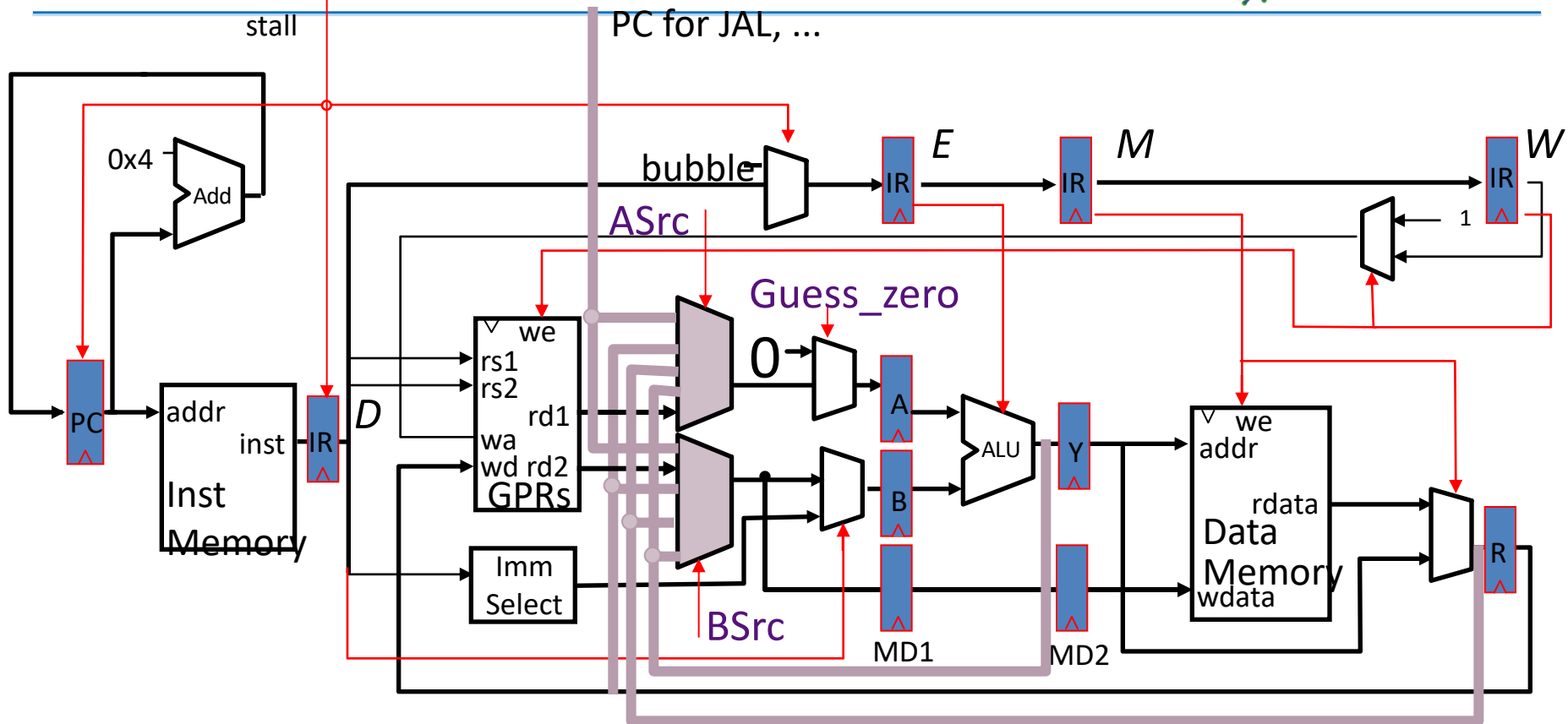
Două cazuri:

Am ghicit corect → nu face nimic

Am ghicit incorect → kill și restart

.... Vom vedea mai târziu exemple de astfel de comportament în procesoare mai complexe.

Speculăm ca valoarea pentru load=zero

$$\text{Guess\_zero} = (\text{rs1}_D = \text{ws}_E) \cdot (\text{opcode}_E = \text{LW}_E) \cdot (\text{ws}_E \neq 0) \cdot \text{re1}_D$$

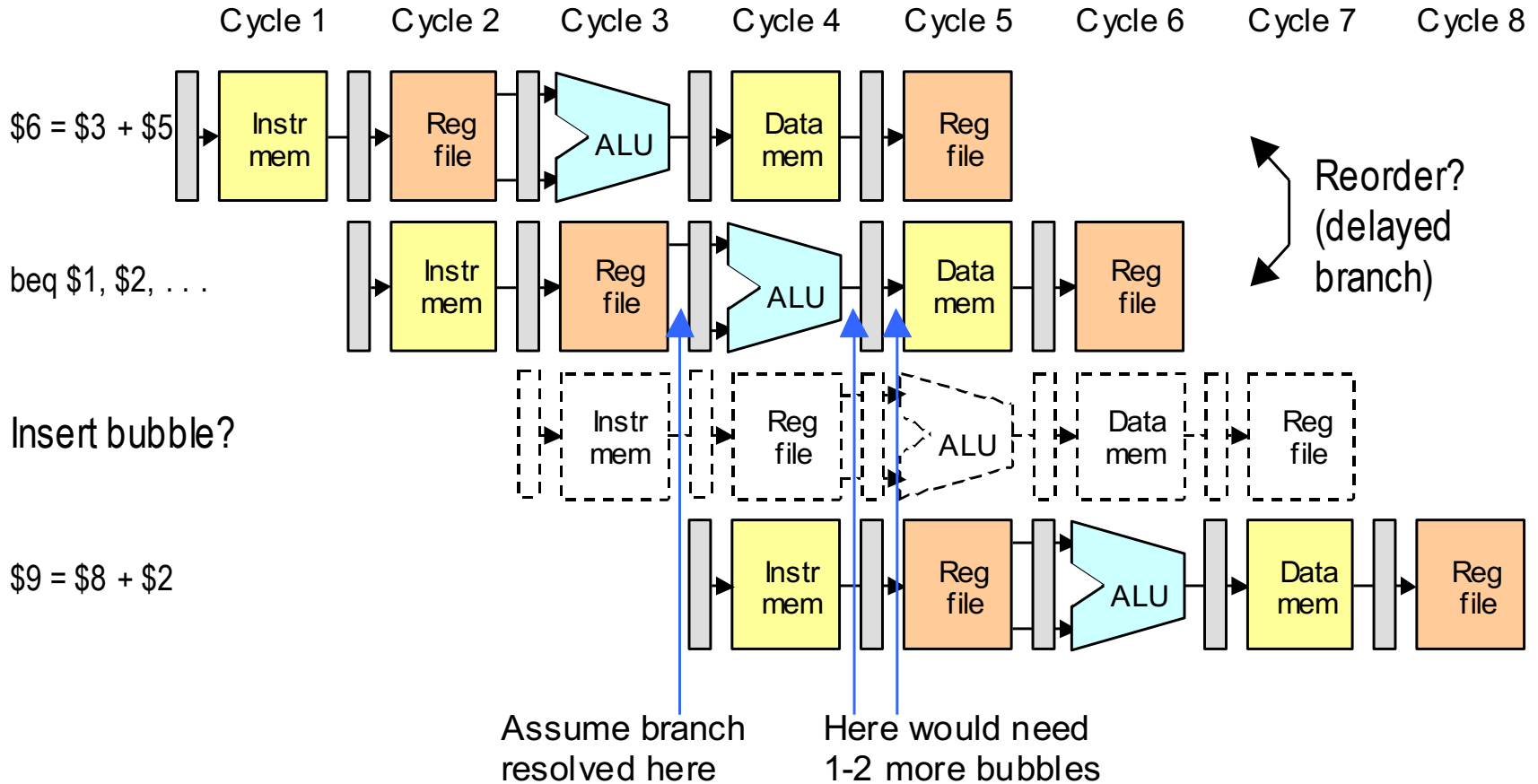
De asemenea, avem nevoie de circuite adiționale pentru a ne aduce aminte că a fost o presupunere și să golim b.a. dacă load != zero!

Nu este indicată o astfel de implementare în practică – de ce?

De ce avem nevoie pentru a calcula următorul PC?

- Pentru Jump-uri
  - Opcode, PC și offset
- Pentru Jump Register
  - Opcode, Register value și PC
- Pentru Branch-uri Condiționale
  - Opcode, Register (pentru condiție), PC și offset
- Pentru toate celalalte instrucțiuni
  - Opcode și PC (și trebuie să știm dinainte că nu este una dintre cele de mai sus)

Hazarduri de control într-o b.a.

Hazard de control datorat unui branch condițional.

Bule în calculul PC

time

t0 t1 t2 t3 t4 t5 t6 t7 . . . .

(I₁) x1 ← x0 + 10

IF₁ ID₁ EX₁ MA₁ WB₁

(I₂) x3 ← x2 + 17

IF₂ IF₂ ID₂ EX₂ MA₂ WB₂

(I₃)

IF₃ IF₃ ID₃ EX₃ MA₃ WB₃

(I₄)

IF₄ IF₄ ID₄ EX₄ MA₄ WB₄

time

t0 t1 t2 t3 t4 t5 t6 t7 . . . .

IF

I₁ - I₂ - I₃ - I₄

ID

I₁ - I₂ - I₃ - I₄

EX

I₁ - I₂ - I₃ - I₄

MA

I₁ - I₂ - I₃ - I₄

WB

I₁ - I₂ - I₃ - I₄

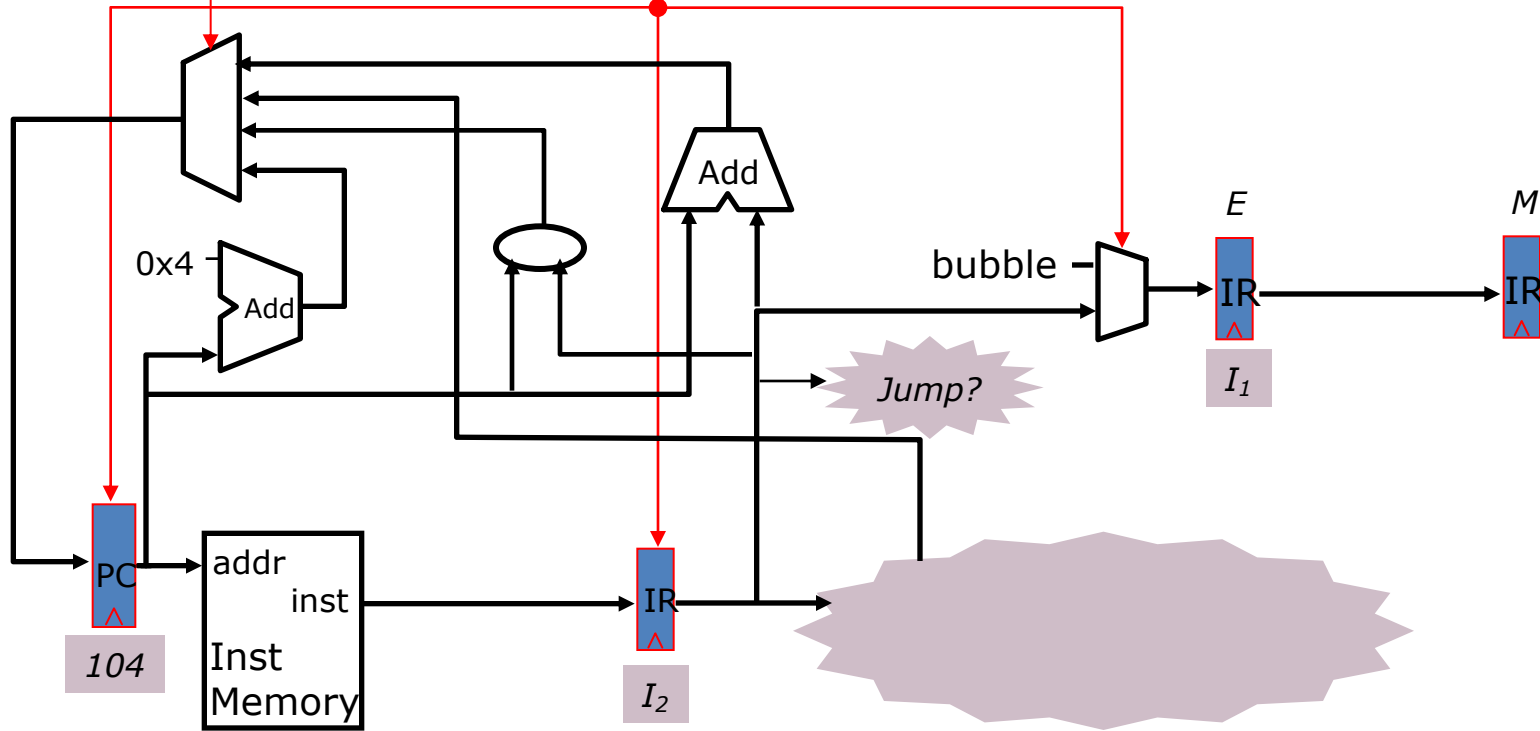
Resource
Usage

- ⇒ *pipeline bubble*

Speculăm că următoarea adresă e PC+4

PCSrc (pc+4 / jabs / rind/ br) *stall*

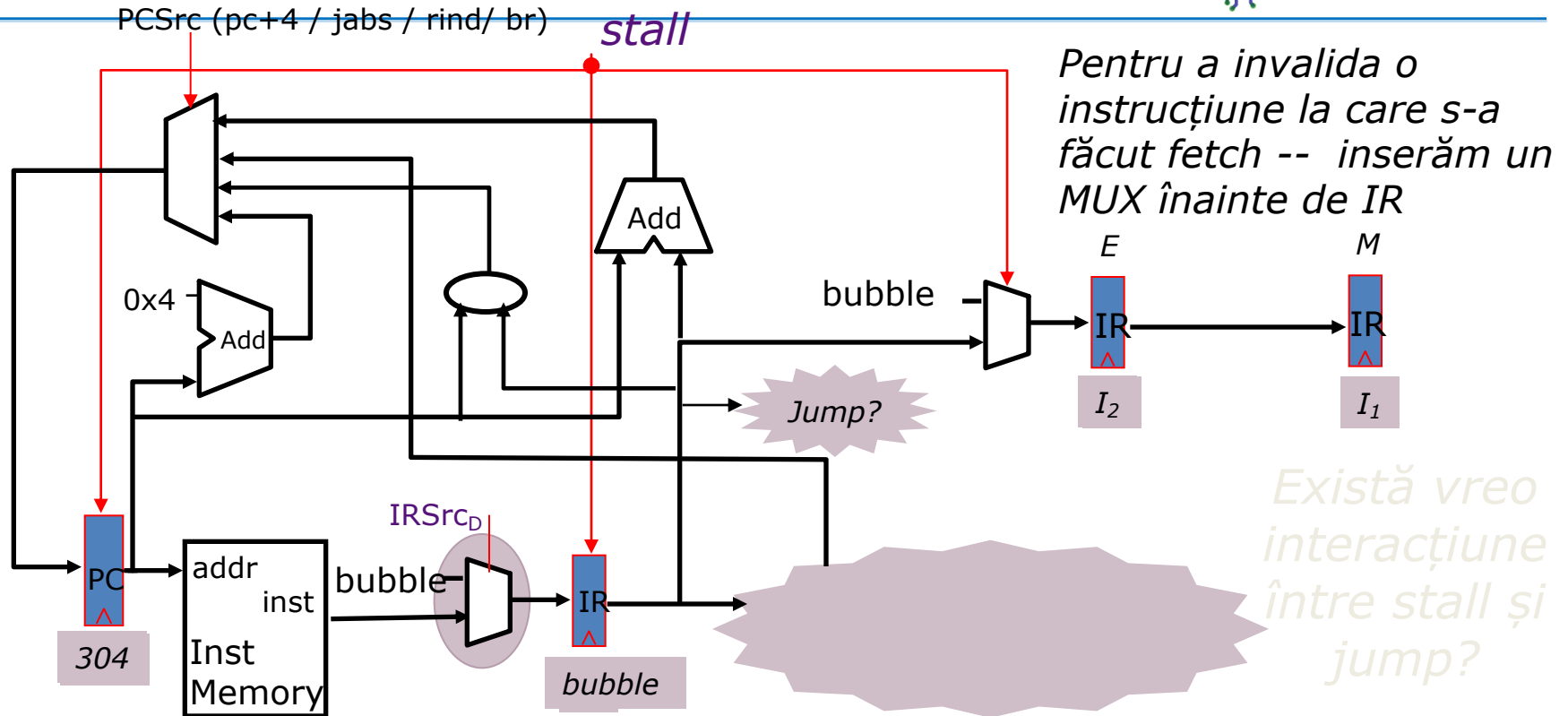

I ₁	096	ADD	
I ₂	100	J 304	
I ₃	~~104~~	~~ADD~~	<i>kill</i>
I ₄	304	ADD	

O instrucțiune de jump omoară (nu stagnează) următoarea instrucțiune

Cum?

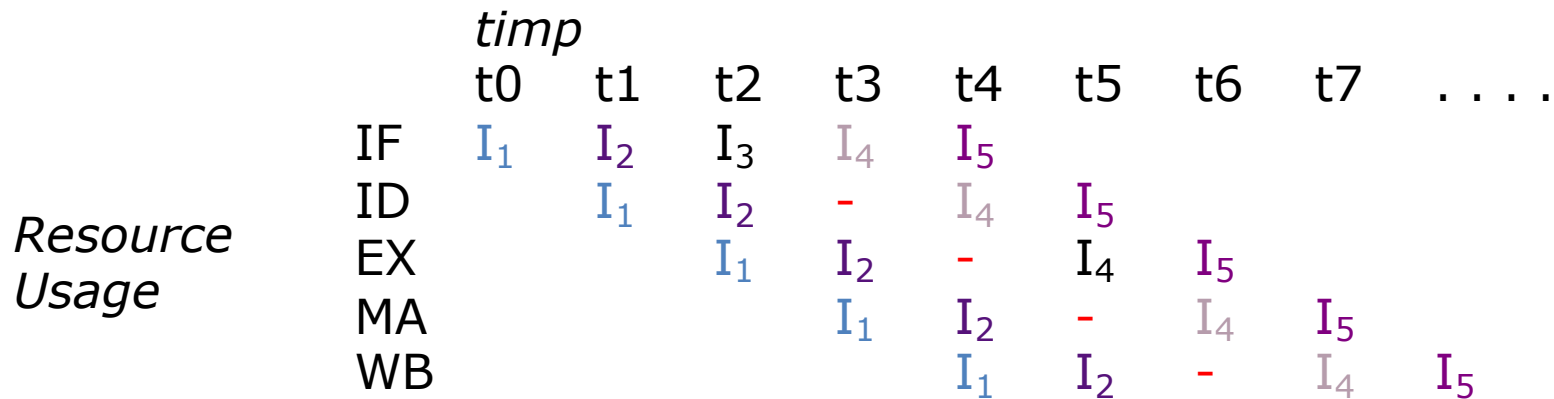
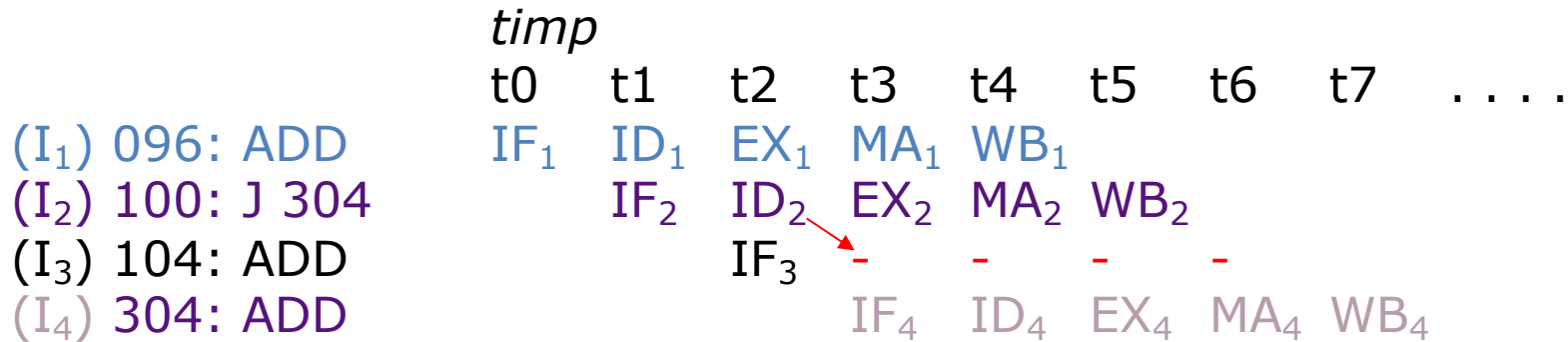
Implementarea salturilor în b.a.

I_1	096	ADD	
I_2	100	J 304	
I_3	~~104~~	~~ADD~~	<i>kill</i>
I_4	304	ADD	

$IRSrc_D = \text{Case opcode}_D$
 J, JAL $\Rightarrow$ bubble
 ... $\Rightarrow$ IM

Diagrame pipeline pentru Jump

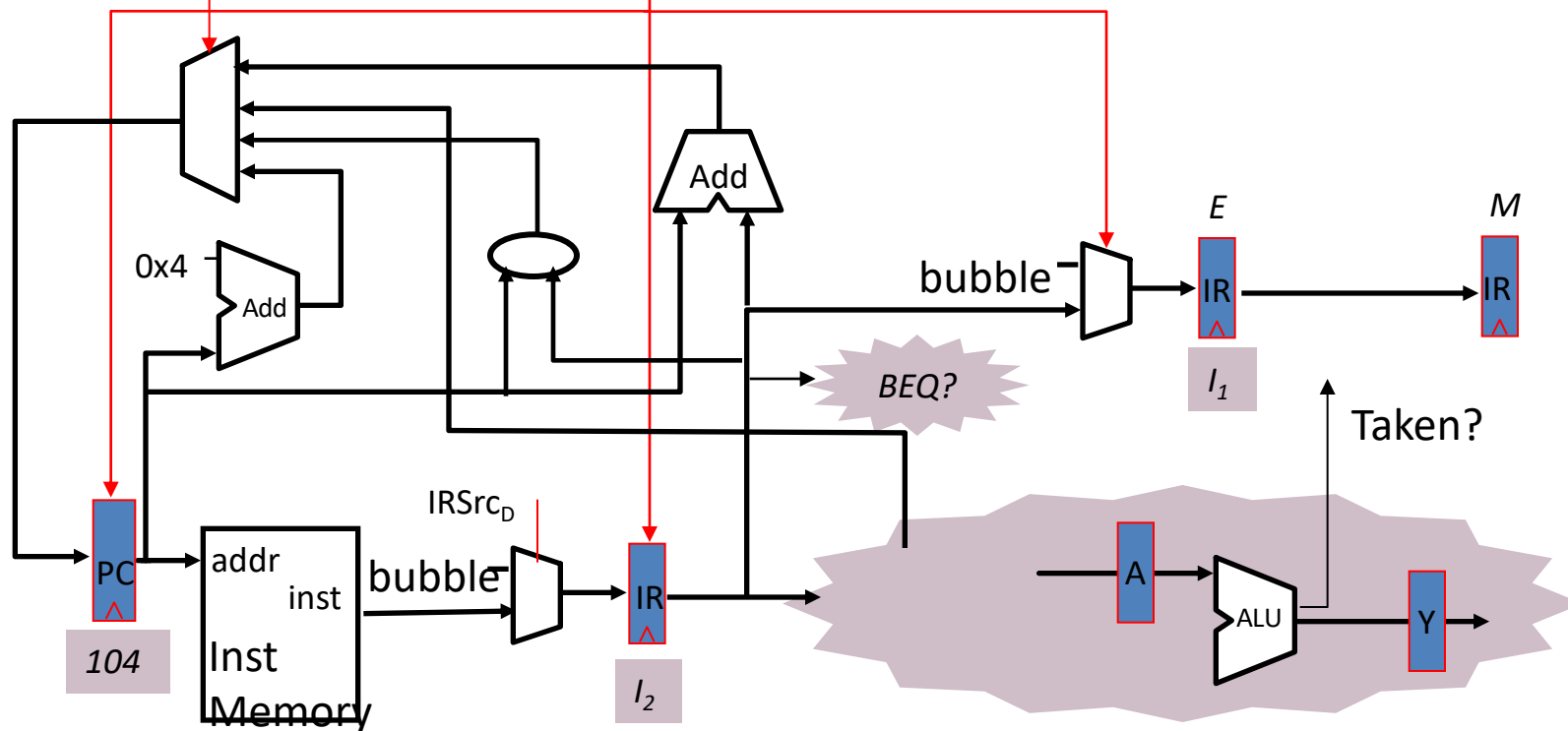

- ⇒ *pipeline bubble*

Implementarea în b.a. a salturilor condiționale

PCSrc (pc+4 / jabs / rind / br)

stall

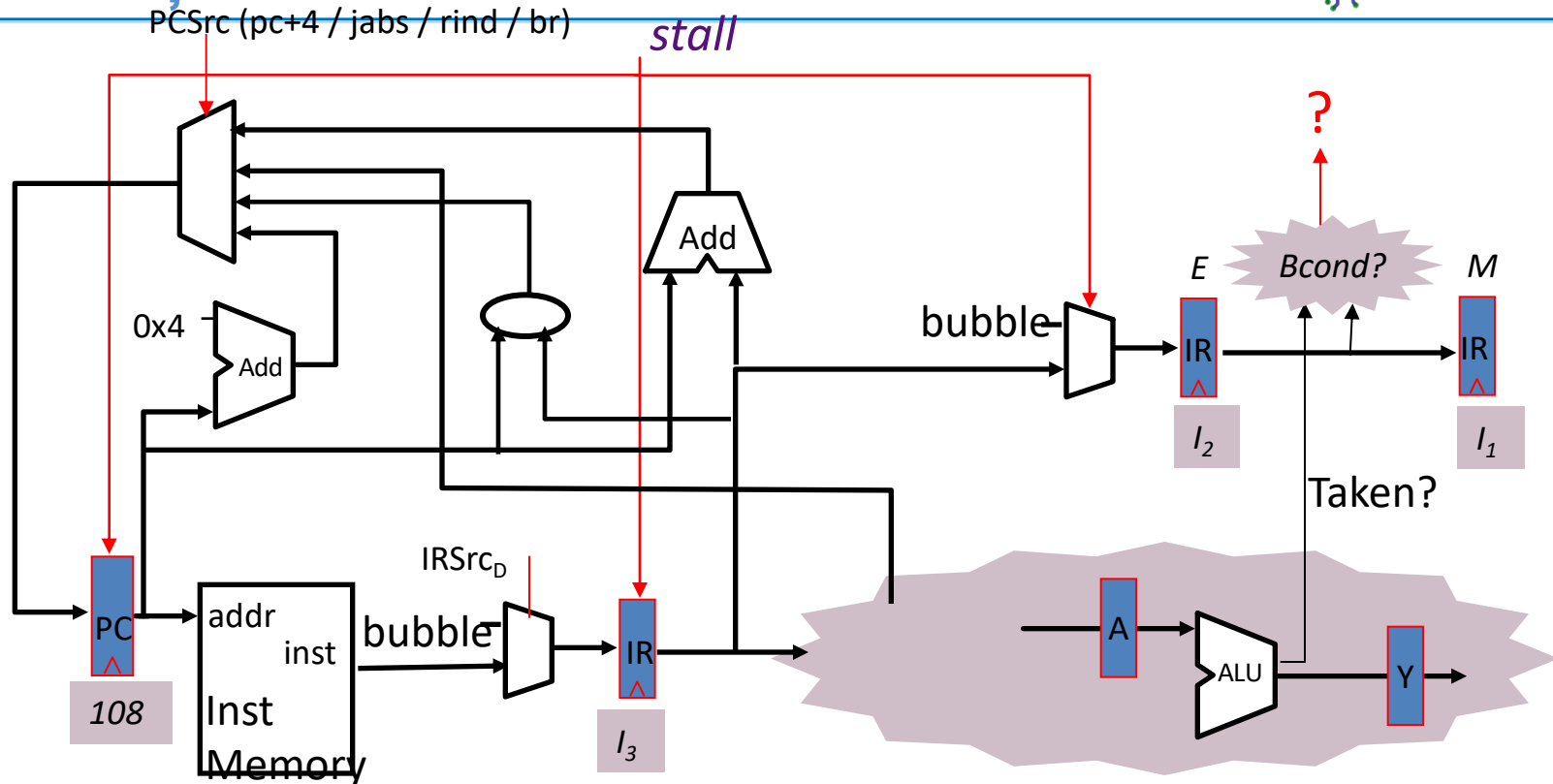

I ₁	096	ADD
I ₂	100	BEQ x1,x2 +200
I ₃	104	ADD
I ₄	304	ADD

Condiția de brach nu e cunoscută până la faza de execuce

Ce acțiuni putem întreprinde în faza de decode?

Implementarea în b.a. a salturilor condiționale

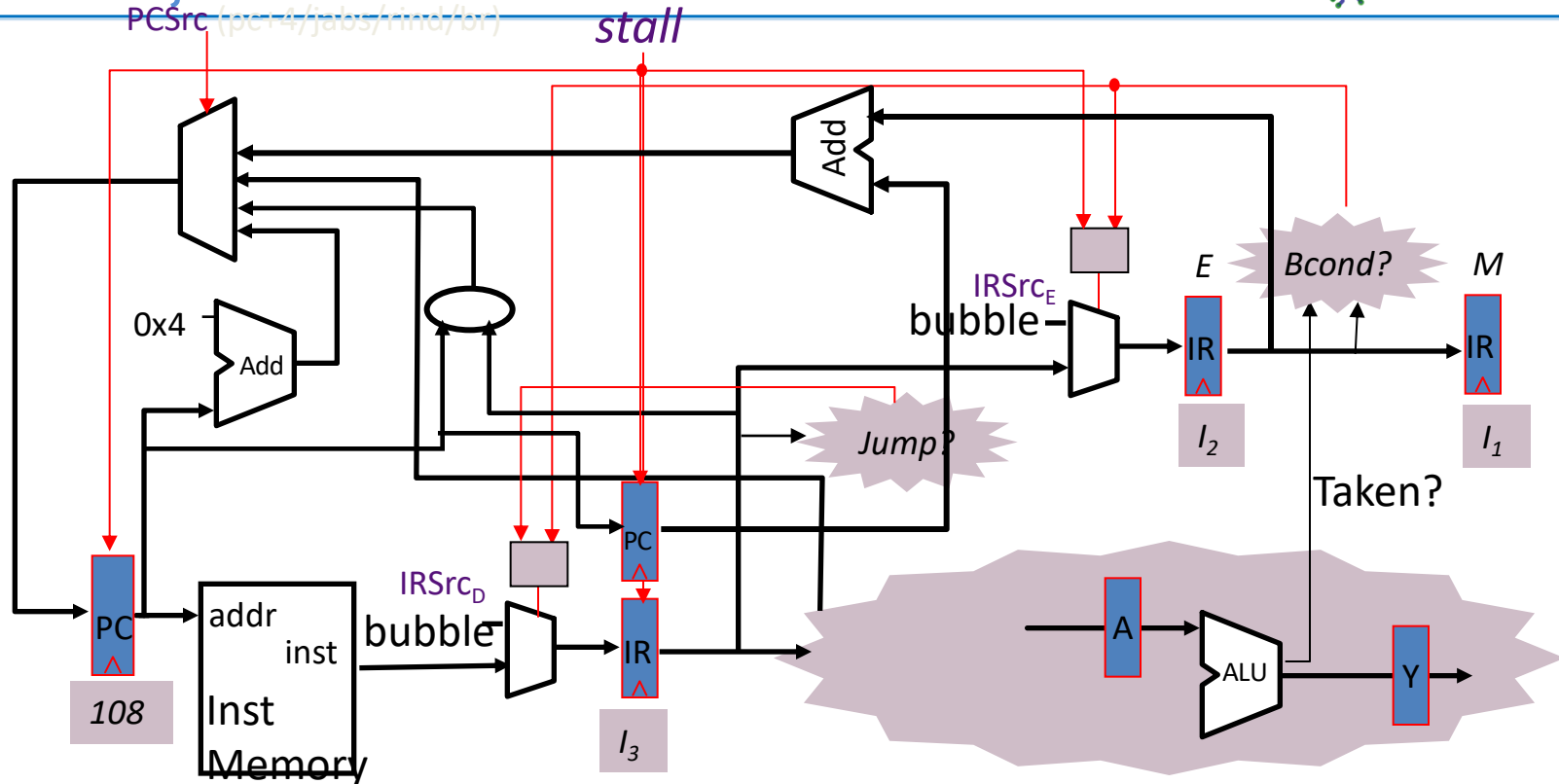
I_1	096	ADD
I_2	100	BEQ x1,x2 +200
I_3	104	ADD
I_4	304	ADD

Dacă branch-ul este valid

- Invalidează următoarele 2 instrucțiuni
- Instrucțiunea din faza de decode nu este validă

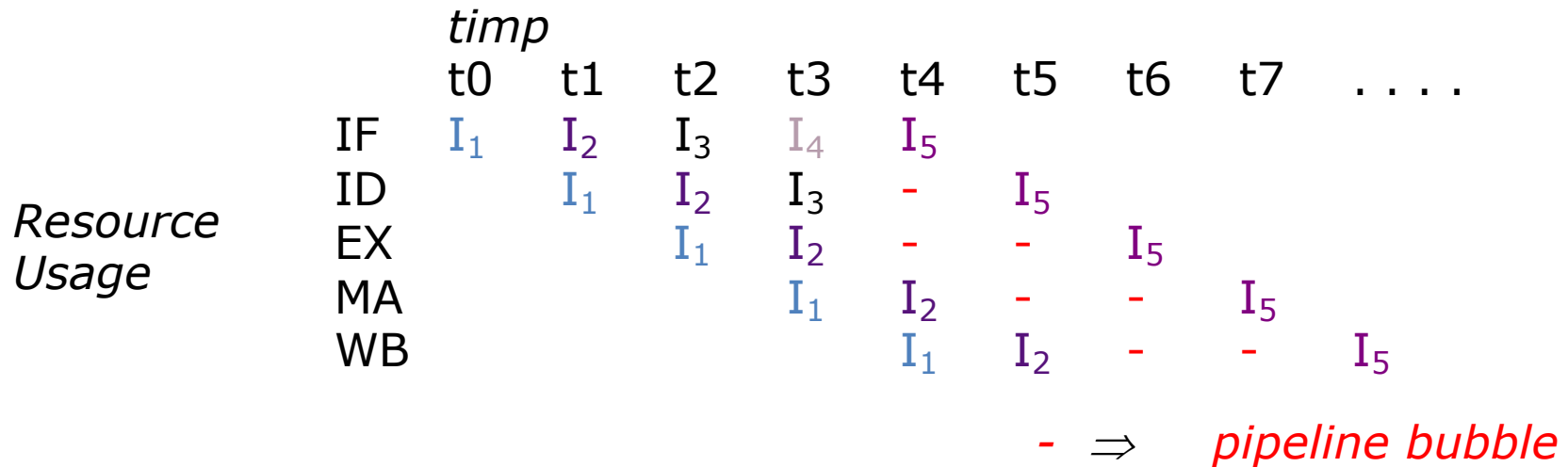
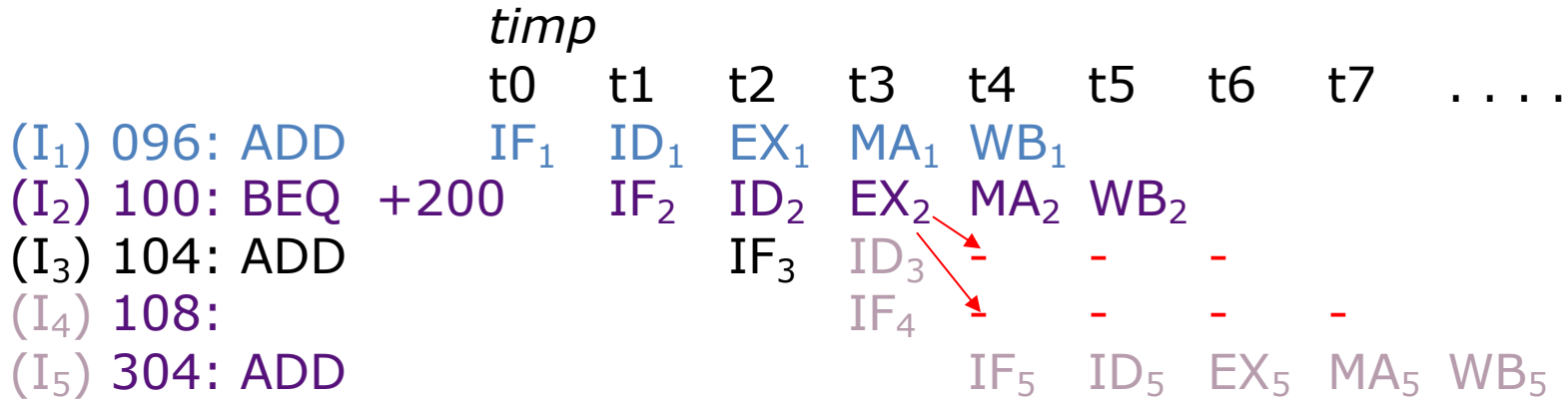
⇒ *semnalul stall nu este valid*

Implementarea în b.a. a salturilor condiționale

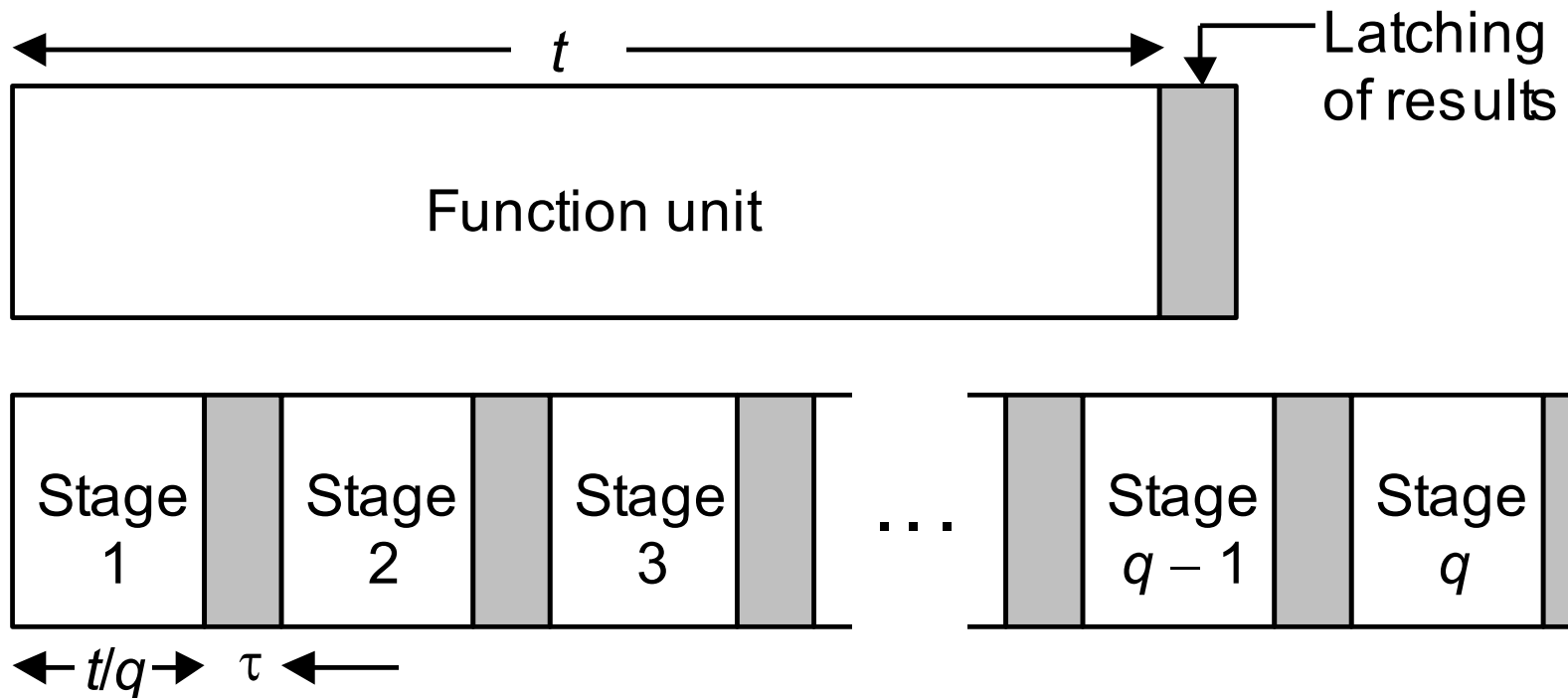

I ₁ :	096	ADD	Dacă branch-ul este valid
I ₂ :	100	BEQ x1,x2 +200	- Omoară următoarele 2 instrucțiuni
I ₃ :	104	ADD	- Instrucțiunea din faza de decode nu este validă
I ₄ :	304	ADD	⇒ <i>semnalul stall nu este valid</i>

Diagrame pentru execuția în b.a. a branch-urilor

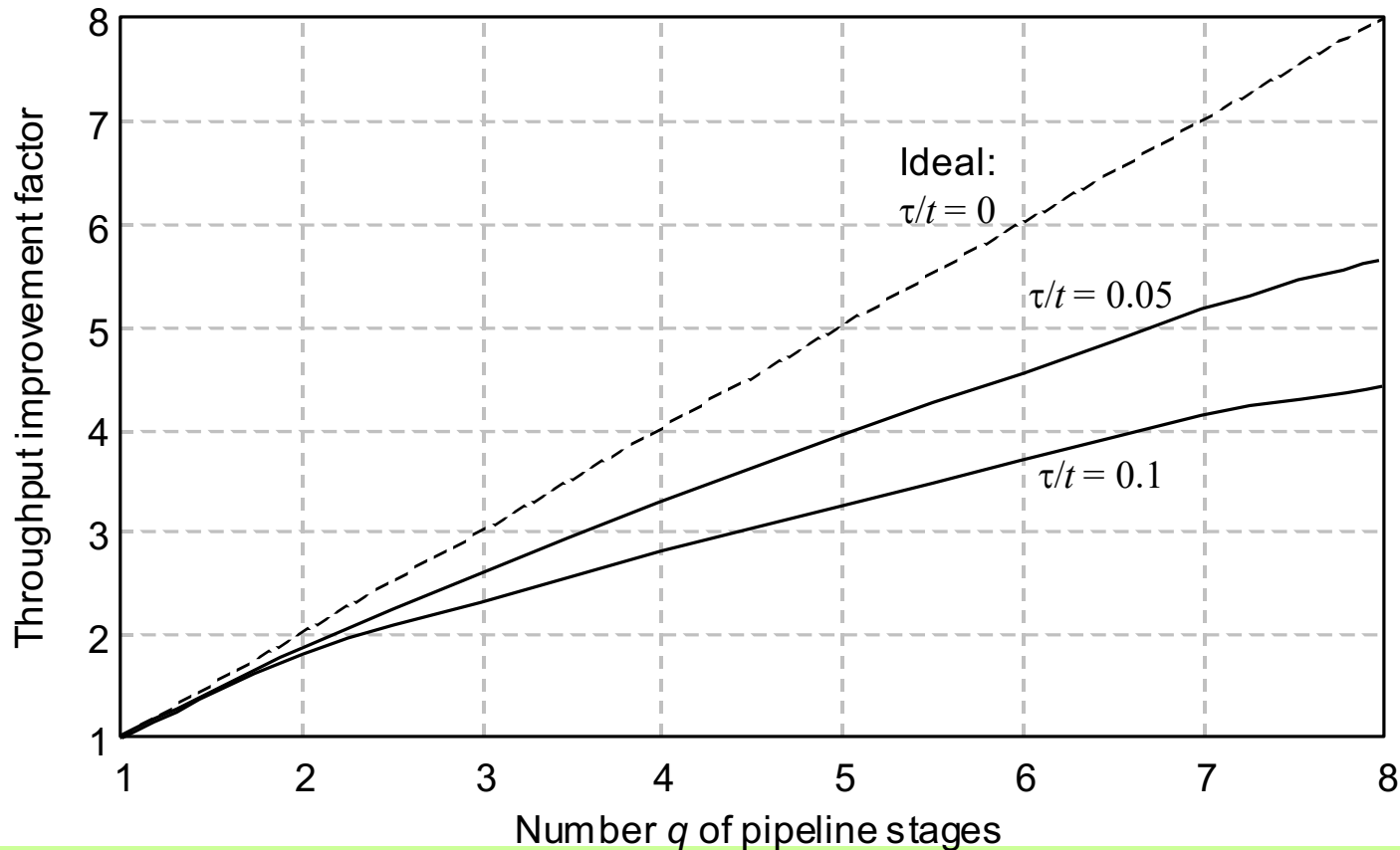
Temporizarea și performanța unei b.a.

Forma în b.a. a unei unități funcționale cu întârzierile introduse de latch-uri

Creșterea de productivitate a unei b.a. cu q stagii

$$\frac{t}{t/q + \tau}$$

sau

$$\frac{q}{1 + q\tau/t}$$

Creșterea în productivitate în funcție de numărul de etape din b.a. și de întârzierile datorate propagării semnalelor prin diferitele latch-uri ale b.a.

Presupunem că o bulă trebuie să fie inserată din cauza unei dependențe read-after-load și după un branch.

Notăm cu β procentul de instrucțiuni care sunt urmate de o bulă.

$$\text{Pipeline speedup} = \frac{q}{(1 + q\tau/t)(1 + \beta)}$$

R-type	44%
Load	24%
Store	12%
Branch	18%
Jump	2%

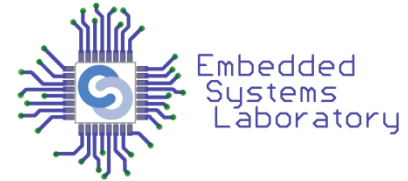
Exemplu:

Calculați CPI efectiv pentru un procesor MIPS, presupunând ca un sfert din toate instrucțiunile de branch și load sunt urmate de bule

Soluție Procent de bule: $\beta = 0.25(0.24 + 0.18) = 0.105$

$\text{CPI} = 1 + \beta = 1.105$ (foarte aproape de valoarea ideală 1)

Acknowledgements

- These slides contain material developed and copyright by:
  - Arvind (MIT)
  - Krste Asanovic (MIT/UCB)
  - Joel Emer (Intel/MIT)
  - James Hoe (CMU)
  - John Kubiatowicz (UCB)
  - David Patterson (UCB)
- MIT material derived from course 6.823
- UCB material derived from course CS252